

Pågående och planerad stadsutveckling i Göteborg city

Göteborg
CitySamverkan

Inledning - En ny stadskärna växer fram

Trots Coronakris fortsätter och planeras en mängd betydande utvecklingsprojekt i och omkring stadskärnan för att bibehålla och stärka Göteborgs och Västsveriges attraktionskraft. Sammanställningen av pågående och planerad stadsutveckling syftar till att ge en samlad bild över utvecklingen för att bland annat:

- Visa hur planer och projekt utvecklar och påverkar stadskärnans attraktivitet och att stadens olika aktörer tillsammans varje dag arbetar med utvecklingen av stadskärnan.
- Utgöra underlag för prioriteringar och utvecklingsinriktningar hos stadens aktörer, bland annat behov av upprustning av befintliga platser och stråk för att ytterligare binda samman stadskärnans nya och gamla platser och stråk.
- Utgöra samlat informationsunderlag för investerings och/eller etableringsbeslut för större och mindre företag inom bland annat fastighetsbranschen, besöksnäringen och handeln.
- Berätta för stadens användare om alla delar som tillsammans stärker Citys regionala, nationella och internationella attraktions- och konkurrenskraft.
- Illustrera hur alla byggnationer runt om i staden kommer att skapa ett nytt Göteborg.

Många projekt är beslutade, pågår och ska färdigställas. Flera planer och projekt kan dock förändras från idéstadiet till byggstart eller kanske rentav inte förverkligas överhuvudtaget. Det är dock viktigt att redan i tidiga skeden lyfta fram tankegångar, planer och beslutade inriktningar.

Då staden utvecklas i snabb takt ska denna sammanställning betraktas som en ”just-nu-beskrivning”. Även nyligen färdigställda projekt finns med för att synliggöra utvecklingstakten.

Sammanställningen har upparbetats av Göteborg Citysamverkan som ägs av Göteborgs Stad samt centrumorganisationerna Avenyn Paradgatan AB, Innerstaden Göteborg AB och Nordstans Samfällighetsförening. Citysamverkans ändamål ska vara att skapa en sammanhållen och ändamålsenlig gemensam hantering av strategiska frågor i syfte att på ett hållbart sätt utveckla Göteborgs stadskärna och dess attraktionskraft för både göteborgare och turister samt attrahera människor och företag till regionen.

”Tillsammans kan vi få näringar på fötter igen, få hjulen att snurra och skapa hopp om framtiden. Det är tillsammans som vi bygger en stad, ett Göteborg.”

Budget 2021 Göteborgs Stad

”Samverkan har aldrig varit viktigare än nu, för destinationen Göteborg. Vi är beroende av varandra. Boende, möten, shopping, transporter och upplevelser.”

Andreas Andersen, vd, Liseberg

Översiktsplan för Göteborg

Målet med översiktsplanen är en hållbar stadsutveckling, nu och på lång sikt. För att nå dit måste Göteborgs Stad ta i tu med de stora utmaningarna som Göteborg står inför. En utmaning är att Göteborg växer med fler invånare, arbetsplatser och företag. Det är många som vill finnas här. En annan stor utmaning är att Göteborg är en delad stad. Det finns stora skillnader i livsvillkor i olika stadsdelar. Dessutom skiljer de stora trafiklederna och andra barriärer människor åt. En tredje utmaning är ett förändrat klimat som kommer att påverka Göteborg på flera sätt. Det måste vi vara förberedda för.

Göteborg ska vara en hållbar stad, öppen för världen. Detta ska vi uppnå genom att planera för en nära, sammanhållen och robust stad. Det är utgångspunkten för den målbild som vi har tagit fram. Arbetet med att ta fram den nya översiktsplanen leds av stadsbyggnadskontoret men involverar många fler, både inom och utanför Göteborgs Stad.

Läs mer framtagandet av ny översiktsplan:

<https://stadsutveckling.goteborg.se/oversiktsplan>

Fördjupad översiktsplan för centrala Göteborg

Fördjupningen av översiktsplanen för centrala Göteborg är en del av översiktsplanen och fördjupar sig i de centrala delarna av Göteborg. Fördjupning (FÖP) för centrala Göteborg har 2050 som horisontår, men ska blicka mot 2070. Med fördjupningen av översiktsplanen för centrala Göteborg står vi inför vägval i den fortsatta planeringen.

- Ett alternativ är att innerstaden stannar söder om älven och det innebär att tyngdpunkten i staden blir kvar där den är idag och vi har ett geografiskt centrum som utgår från centralstationen.
- I det andra alternativet växer innerstaden norrut och vi får en större innerstad där en stor del av södra Hisingen ingår. Det innebär att Hamnbanan och Lundbyleden måste hanteras så att deras barriäreffekt minskas. Det finns fortfarande många frågetecken runt hur det här ska lösas på bästa sätt.

Det finns flera andra frågor som vi måste ta hänsyn till och de ser likadana ut oavsett vilket alternativ vi väljer, till exempel så kräver framtida klimatförändringar. I en växande stad är framkomlighet en viktig framtidsfråga precis som var de bästa lägena för handel finns och hur vi ska klara försörjningen av exempelvis el och avfallshantering.

Läs mer om framtagandet av fördjupning av översiktsplan för centrala Göteborg:

<https://stadsutveckling.goteborg.se/fordjupning-av-oversiktsplan-for-centrala-goteborg/>

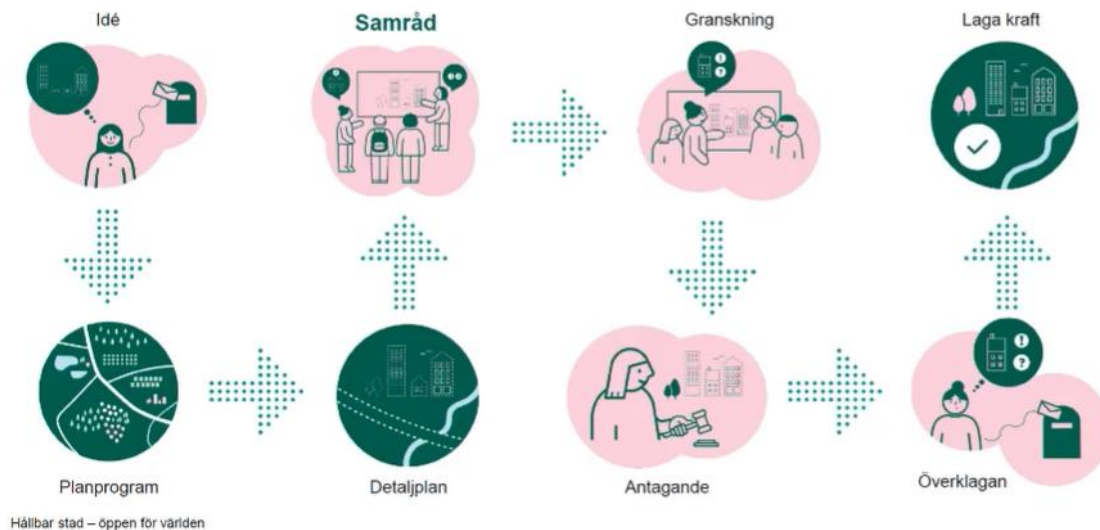
Detaljplaner och program

Detaljplaner reglerar användningen och utformningen av ett område mer i detalj. Planerna är bindande och därför avgörande vid prövningen av bygglov. I en detaljplan finns bestämmelser om vad som får byggas, exempelvis bostäder, butikslokaler, parker eller idrottsanläggningar.

Detaljplanen kan ibland innehålla bestämmelser om skydd av kulturhistoriskt värdefulla byggnader eller värdefull natur.

Om ett projekt innebär en större avvikelse från detaljplanen, måste planen först ändras innan Staden kan ta ett positivt beslut om bygglov. Att ändra en detaljplan är en lång process och måste ske genom ett beslut av byggnadsnämnden. Se planprocessen i nedanstående figur.

Planprocessen

För att underlätta detaljplanearbetet kan kommunen välja att upprätta ett särskilt program där planens utgångspunkter och mål framgår. Det är kommunen som avgör om ett program behövs. Kommunens bedömning av om det behövs ett program är ett ställningstagande som inte kan överprövas. Det kan vara en fördel att upprätta ett program för komplicerade planer som berör många intressenter och som innehåller starka motstående intressen. Program kan även upprättas för ett större område, till exempel en stadsdel, som underlag för flera framtida detaljplaner inom området. Programmet innebär då en möjlighet för kommunen att på ett tidigt stadium lyfta frågor om olika alternativa lösningar på planeringsuppgiften till diskussion.

Läs med om planprocessen: [Planprocessen - Göteborgs Stad \(goteborg.se\)](https://www.goteborg.se/planprocessen)

Målbild koll 2035 – Kollektivtrafikprogram för stornätet i Göteborg, Mölndal och Partille

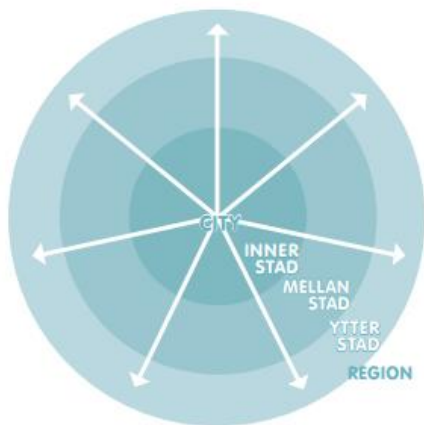
Målbild Koll 2035 beskriver hur kollektivtrafikens stornät ska utvecklas i det sammanhängande tätortsområdet i Göteborg, Mölndal och Partille fram till år 2035, då antalet invånare väntas ha ökat med 200 000 och antalet arbetstillfällen med 100 000. Målbilden antogs av regionfullmäktige 2018 och är sedan tidigare antagen av respektive kommunfullmäktige i Göteborg, Mölndal och Partille.

Exempel på åtgärder i målbilden:

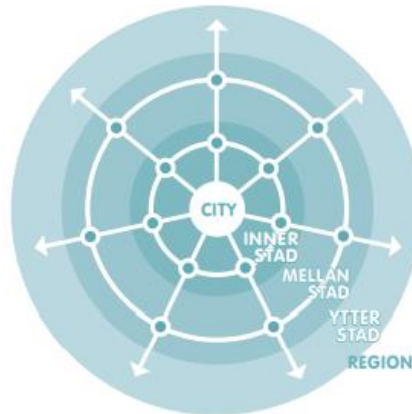
- Innerstadsringen: Ny kollektivtrafiksträcka från Brunnsbo, via Lindholmen, över eller under Göta älv, för att slutligen anknyta till Linnéplatsen. Genom att knyta ihop Hisingen med fastlandet på ytterligare ett sätt förs stadsdelar och människor närmare varandra. De centrala delarna av Göteborg avlastas och nya resvanor skapas.
- Allélinken: Ny spårväg från Haga till Polhemsplatsen och förbi centralen avlastar Brunnsparken och andra delar av City och gör hela spårvägssystemet pålitligare.

Infrastrukturåtgärderna i målbilden är kostnadsbedömda till 25 miljarder kronor i 2015 års prisnivå.

Läs mer om Koll2035: www.koll2035.se

Radiell struktur Dagens kollektivtrafiksystem är i huvudsak radiellt, vilket gör att onödigt många måste resa ända till City för att byta och att resorna mellan platser längre ut i systemet tar onödigt lång tid.

MÅLBILDENS NÄTSTRUKTUR med mellanstadsring och innerstadsring medger snabbare resor mellan viktiga målpunkter i inner- och mellanstad och avlastar City.

Genom att sprida Brunnsparakens funktion på fler platser i City snabbas trafiken upp, vilket i kombination med att färre ska behöva åka till City bara för att byta, skapar mer plats för stadsliv. Då Citys funktion som bytespunkt minskar, ökar å andra sidan kraven på kapacitet och attraktivitet vid andra bytespunkter i innerstaden och mellanstaden – som Korsvägen, Kungssten och Hjalmar Brantingsplatsen.

Ny stadsmiljöplan

Till grund för flera av de genomförda projekten har Cityplanen från 1997 varit en ledstjärna, och fungerat som en tydlig planeringsinriktning för den gradvisa omdaning av gatumiljön inom Vallgraven. I takt med att flera projekt faktiskt genomförts, och att citykärnan växer så ser Trafikkontoret behov av en tydligare geografisk inriktning för utvecklingen av gator och platser inom Vallgraven med anslutande områden.

I nya stadsmiljöplanen specificeras vissa prioriterade ombyggnader och andra läggs som vägledande principer. Det sorteras också i åtgärder som är enklare och kan utföras i drift till att föreslå större ombyggnader. Stadsmiljöplanen skapar en "katalog" över vilka tänkbara funktioner och kvaliteter som kan utvecklas på gator och platser. Planen utgör även ett forum internt för utveckling av innerstaden. Planen är trafikkontorets geografiska plan som visar på utveckling, samtidigt som skötsel, evenemang och upplåtelse ges plats.

Delprojekt "Idéförslag Grönsakstorget presenterades våren 2020.

Västsvenska paketet

Västsvenska paketet är ett avtal om medfinansiering av stora infrastruktursatsningar i Västsverige som görs mellan 2011 och 2028. Parterna är: Staten genom Trafikverket, Göteborgs Stad, Göteborgsregionens kommunalförbund, Västra Götalandsregionen och Region Halland. Totalt består paketet av många olika projekt, bland annat Västlänken, Centralenområdet, Hisingsbron och Marieholmstunneln,

Ett av fem övergripande mål är: En attraktiv kärna och utveckling längs huvudstråken. Västsverige, med Göteborg som en attraktiv kärna, ska utvecklas längs starka tydliga stråk.

Läs mer om västsvenska paketet: www.vastsvenskapaketet.se

Västlänken

Västlänken, som började byggas 2018 och beräknas vara färdig 2026, blir en cirka åtta kilometer lång dubbelspårig järnväg för pendel- och regiontåg, varav drygt sex kilometer kommer att gå i en tunnel under centrala Göteborg. Västlänken får tre nya underjordiska stationer: Centralen, Haga och Korsvägen.

Med Västlänken ökar tågkapaciteten i Göteborg avsevärt och Västsverige binds ihop till ett mer sammanhängande tågssystem med genomgående trafik under staden. Västlänken förbättrar pendlingsmöjligheterna och bidrar därmed till att utveckla arbetsmarknadsregionen runt Göteborg.

Redan vid öppnandet av Västlänken planeras för ökad tågtrafik till och från Göteborg. Hur många fler tåg som faktiskt kommer att trafikera Västlänken och dagens centralstation på sikt beror på hur kapaciteten i andra delar av järnvägsnätet utvecklas och på hur operatörerna väljer att trafikera spåren. När Västlänken är färdig, kommer 100 000 boende och 130 000 arbetande att ha gång- och cykelavstånd till en pendeltågsstation i centrala Göteborg.

Genom att vi får fler ställen där vi kan byta från tåg till andra färdmedel, avlastas Drottningtorget och Brunnsparken som idag inte kan svälja mer trafik i rusningstid. De nya stationerna gör att resenärerna kan nå fler destinationer direkt. För många förkortas restiderna.

Genom att tågkapaciteten i Göteborg stärks med en tunnel, istället för att bygga ut kapaciteten ovan jord, kan mark frigöras till mer grönområden, arbetsplatser och bostäder. Områdena runt stationerna ska utvecklas till mer attraktiva miljöer att vistas i och till förstärkta knutpunkter i kollektivtrafiken.

Läs mer om Västlänken:

www.stadsutveckling.goteborg.se/vastlanken

www.trafikverket.se/vastlanken

<https://www.vasttrafik.se/info/vasttrafik-2035/vastlanken/>

Station Haga

2026 planeras den nya stationen för pendel- och regionaltåg i Haga att öppnas för trafik. Stationen ska avlasta Brunnsparken och Drottningtorget. Västtrafik prognostiserar 50 000 resenärer per dygn 2035. Den framtida stationen för pendel- och regionaltåg i Haga kommer att få tre uppgångar: i Kungsparkens västra del, vid Pusterviksplatsen samt i Handelshögskolans nya byggnad

Som en följd av bygget av Västlänken och den nya stationen har Göteborgs stad arbetat fram en detaljplan för områdets utveckling, som omfattar stationsuppgångarna, trafikmiljön, en ny cykelparkering under mark samt en ny byggrätt inom Handelshögskolans kvarter.

I arbetet med den nu antagna detaljplanen har stor hänsyn tagits till att bebyggelse och parkmiljöer vid station Haga omfattas av riksintresset för kulturmiljö.

Läs mer om utvecklingen i Haga:

<https://stadsutveckling.goteborg.se/projekt/haga/>

Tillfälligt parkeringsdäck över Rosenlundskanalen

Trafikverket behöver tillfälligt ersätta de parkeringsplatser som tas i anspråk i samband med att Västlänken byggs, för att säkerställa en god tillgänglighet till centrum. Trafikverket och Göteborg Stad är överens om att bygga cirka 100 tillfälliga parkeringsplatser genom att överdäcka Rosenlundskanalen. Ansökningar om bygglov och tillstånd för vattenverksamhet tas fram. Bygget av parkeringsdäcket väntas ske mellan oktober 2022 och mars 2023, för att möjliggöra för Paddanbåtarna att trafikera kanalen. Överdäckningen väntas finnas på plats i minst 5 år.

Läs mer om projektet:

<https://www.parkeringgoteborg.se/nyheter/rosenlund-parkering/>

[Samråd om parkeringsdäck över Rosenlundskanalen – Stadsutveckling Göteborg – Göteborgs Stad \(goteborg.se\)](#)

Handelshögskolan

En ny byggnad kommer att ersätta de befintliga tegelbyggnaderna i Handelshögskolans kvarter på Vasagatan 1. Här skall finns plats för expanderande forskning, ny pedagogik, och givande möten mellan olika aktörer, vilket stärker vår förmåga att bidra till en positiv utveckling av samhället. En sådan miljö är positiv för såväl Handelshögskolans som stadens attraktionskraft.

Den nya byggnaden kommer att ha entré till den kommande Station Haga, vilket gör Handelshögskolan till en än tydligare del av staden, med förbättrade pendlingsmöjligheter för studenter och anställda. I januari 2020 påbörjades rivningen av tegelhusen i Handelshögskolans kvarter. Det nya huset planeras att stå klart 2024.

Konstprojekt på Västlänkens byggplank

För att lindra byggplankens negativa påverkan i stadsmiljön vill Trafikverket i väntan på att Västlänken står klar använda dem som en mötesplats för kreativa aktiviteter och konstnärliga uttryck. Totalt avgränsas arbetsplatserna för Västlänken med flera kilometer plank på flera olika platser i centrala Göteborg. De gröna planken är 2,8 meter eller 4 meter höga. De sitter uppe under olika lång tid beroende på produktion och behov av avskärmningar och konsten kommer att variera under tiden.

På denna stora utställningsyta erbjuder Trafikverket och Göteborgs Stad kreatörer plats för uppförande av verk mot ersättning. Kreatörer har möjlighet att uppföra sina kreativa verk på byggplanken vid platser som dagligen passeras av tusentals åskådare. Vi ser gärna att den konst som uppförs har en idémässig koppling till den specifika platsen. Förutom konst, blir

planken även en yta för information om projektet och en arena för olika kulturverksamheter i samarbete med Göteborgs Stad. Föremål som påträffats under schaktarbetena, exempelvis fornlämningar från Göteborgs tidigare historia, kommer också att kunna visas upp.

Målsättningen är att byggplanken blir en attraktion i sig, med aktiviteter som väcker nyfikenhet, förskönar platser, dekorerar ytor samt bygger upp förväntningar genom ständig förnyelse.

Läs mer om konstprojektet:

<https://www.trafikverket.se/nara-dig/Vastra-gotaland/vi-bygger-och-forbattrar/Vastlanken---smidigare-pendling-och-effektivare-trafik/vastlanken-planksidan/>

Bostäder i kvarteret Röda Bryggan

Vid den nyligen upprustade Järntorgsgatan kommer Sverigehuset att uppföra tre hus med totalt 60-tal nya bostadsrätter och tre lokaler i gatuplan som bidrar till att stärka stråket mellan Rosenlundskanalen och Järntorget.

Detaljplanen ställer höga krav på gestaltning med hänsyn till de kulturhistoriska värden som finns i området. Varierade terrasseringar och fin gestaltning bildar på avstånd ett harmoniserat stadsmotiv med tydlig karaktär.

Detaljplanen vann laga kraft våren 2019. Under sommaren 2020 revs den byggnation som ska ersättas av nyproduktion och säljstart av projektet kom igång slutet av 2020. Restaurering påbörjades 2020 genom förstärkningsarbeten och andra förberedande arbeten på den byggnad som ska bevaras.

Läs mer om utvecklingen av kvarteret:

<https://www.sverigehuset.se/projekt/jarntorgsgatanxbrogatan>

Feskekôrka

Feskekôrka, en av Göteborgs främsta ikonbyggnader och som ägs av kommunala fastighetsbolaget Higab, är i behov av en genomgripande upprustning. Fasader, konstruktion och grundläggning behöver åtgärdas, liksom tekniska försörjningssystem som vatten, avlopp, el och ventilation. Arbetet drog igång hösten 2020 och eftersom det inte är möjligt att bedriva verksamhet då kommer Feskekôrka vara stängd medan upprustningen pågår.

Medan huset är stängt och projektet pågår kommer den framtida utvecklingen för Feskekôrka att planeras. Visionen är en sammanflätning av restaurang, uteservering samt fisk- och skaldjursförsäljning. Planen är också längre öppettider för att det ska vara liv och rörelse över fler av dygnets timmar. Byggnadens historia är en viktig utgångspunkt för den framtida inriktningen. Här har fastighetsägaren Higab med sig att byggnaden alltid använts för försäljning av fisk och skaldjur, liksom att det ska vara en mötesplats för göteborgare och turister.

Läs mer om projekt Feskekôrka: <https://www.higab.se/projekt/projekt-feskekorka/>

Projekt Rosenlundskaen

Rosenlundskaen – *en urban kaj* är den framtidsvision som fastighetsägare, verksamheter och Innerstaden Göteborg AB tagit fram för området kring Rosenlundskaen. Projektet Rosenlundskaen syftar i första skedet till att upprätthålla det som redan gjorts i Rosenlund samt till att fortsätta attrahera många besökare till området. Medverkan i projektet är Staden, Trafikverket och Innerstaden Göteborg samt fastighetsägare och verksamheter i området. Projektgruppen och styrgruppen arbetar med att sätta en konkret plan för området under utveckling och framöver. Arbete sker långsiktigt för att utveckla området på lång sikt, men det finns också ett viktigt arbete som handlar om att få området att ”hålla” under tiden. Medverkande i projektet ska ta hand om området så att allt jobb som gjorts för att lyfta

området tidigare inte blivit förgäves. Ambitionen är att arbeta utifrån ett tema för varje år för att lättare få en röd tråd i arbetet och skapa enlighet.

Renovering av Carolus Rex och plan för den befästa staden

Flera av de byggnader och miljöer som på 1600-talet bidrog till att staden blev till och utvecklingen av den finns kvar. För att säkra att de bevaras och underhålls på ett hållbart sätt, har Statens fastighetsverk och Göteborgs Stad gått samman kring en femårig utvecklingsplan under namnet Den befästa staden Göteborg. Utvecklingsplanen ska bland annat leda till ökat intresse och ökad kunskap för Göteborgs tillkomst som stad samt dess historia bland göteborgare, besökare och näringsliv. Utvecklingsplanen omfattar tio av Göteborgs mest kända och viktigaste historiska miljöer, varav fem är i stadskärnan:

- Kronhuskvarteret/Västra Nordstan
- Carolus Rex (Otterhälleverken)
- Stora Hamnkanalen
- Länsresidenset
- Vallgravsstråket

Rummen inne i Carolus Rex har problem med inträngande vatten och murverket har tagit skada. I den utvändiga muren finns sprickor och oönskad växtlighet. För att bevara Carolus Rex är renoveringen nödvändig. Renoveringsarbetet påbörjades i september 2019 och har pågått till december 2020.

Läs med om Carolus Rex och den befästa Staden:

[Den befästa staden – Stadsutveckling Göteborg – Göteborgs Stad \(goteborg.se\)
https://stadsutveckling.goteborg.se/projekt/carolus-rex/](https://stadsutveckling.goteborg.se/projekt/carolus-rex/)

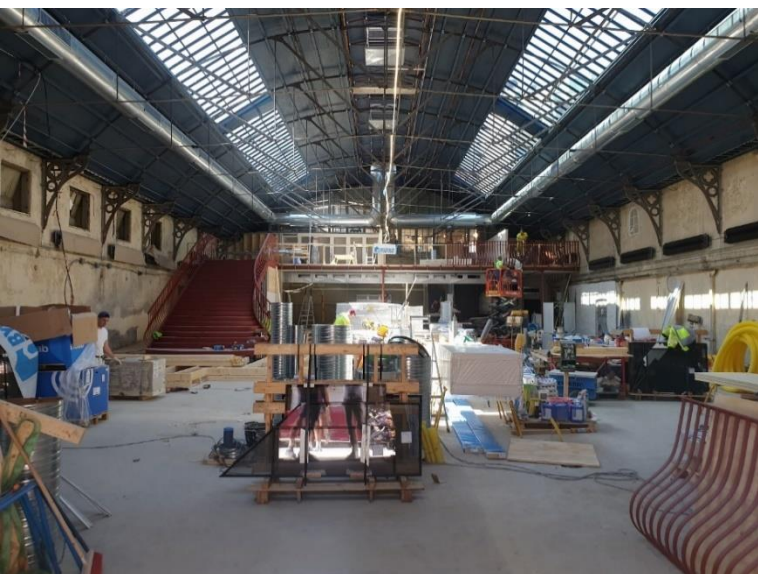
Artilleristallarna

Under 2019/2020 har fastighetsbolaget Wallenstam renoverat Artilleristallarna, en yta på cirka 1 000 kvadratmeter. I september 2020 invigdes nya restaurangkonceptet Tavolo i det gamla drosk- och bilgaraget från 1835. Byggnaden bibehåller sitt tidsenliga utseende men med viss uppdatering.

Utöver själva restaurangetableringen har Wallenstam sedan 2018 utvecklat hela kvarteret genom att anpassa lokalerna och byggnaderna för nya och befintliga verksamheter, exempelvis Artilleriets och Da Matteos satsningar på våning 2, orangeriet samt gårdshuset som har öppnats ytterligare mot parkeringen. Under 2020 har matvagnarna erbjudits plats att expandera och arbetet med att göra om parkeringen till ett torg för människor och påbörjats och beräknas färdigställas under 2021.

Läs mer om utvecklingen av Artilleristallarna:

www.wallenstam.se/sv/wallenstam/Nyproduktion/lokaler/artilleristallarna/

Kvarteret Viktoria

I området runt gatorna Södra Larmgatan och Vallgatan har fastighetsbolaget Wallenstam identifierat ett ökande behov av att få besökare att stanna upp och ta del av det fina utbud som finns på plats, och att inte reduceras till en genomfartsled för fotgängare. Resultatet blev en visuell identitet och kommunikationsplattform som bygger på konceptet “För livets nödvändigheter”, en kreativ vinkel som kommunicerar utbud och premiumvärden på ett lekfullt sätt. Målgruppen är de som vill ha en upplevelse av genuin kvalitet från utbud till service med en känsla av äkthet och kvalitet.

Förutom ren kommunikation har projektet även landat i en större arkitektonisk satsning i hela kvarteret som har resulterat i satsningar på den fysiska miljön. Wallenstam har moderniserat

befintliga kontor och kompletterat med fler kontor på vindsplan. Fastighetsägaren belyser fasaderna och planerar att låta skyltfönstren lysa upp gatorna för att skapa trygghet och visa upp den vackra arkitekturen även på kvällar och årets mörka månader.

Wallenstam byggt en ny innergård, Victoriagården, som har skapat ytterligare en förbindelse mellan gatorna. Innergården har förvandlats från parkeringsplats till en levande mötesplats med adderat butiks- och restaurangutbud till området. attraktiva och relevanta även i framtiden. Victoriagården invigdes år 2019.

Läs mer om utvecklingen av kvarteret Victoria:

<https://milk.se/projekt/kv-victoria/>
<https://www.wallenstam.se/sv/wallenstam/Nyproduktion/lokaler/victoriagarden/>

Påbyggnad av "Strömshuset" på Kungsgatan

Fastighetsbolaget Vasakronan utvecklar "Strömshuset" som sträcker sig kring Kungsgatan, Västra Hamngatan och Vallgatan. Visionen är att skapa en modern, smart och hållbar fastighet med mångsidiga lösningar i historisk miljö. De ursprungliga arkitektoniska värdena bevaras, ytterligare våningsplan läggs till och takterrasser med utsikt över innerstaden skapas. Det blir en plats för nytänkande och innovation, kvalitet och tradition. Om och tillbyggnationer påbörjades 2020 och beräknas färdigställas 2021.

Läs mer på projekt Strömshuset:

<https://vasakronan.se/projekt/stromshuset/>

Utveckling av Kungsgatan 55–57

Fastighetsbolaget Ramsbury har rivit byggnader i kvarteret mellan Kungsgatan och Vallgatan (se bild). Den gamla fasaden utmed Kungsgatan bevaras. I den nya byggnaden skapas ett större källarutrymme för ytterligare butikslokaler och det tillkommer två våningar för kontor genom en påbyggnad.

H&M kommer att skapa en fullsortiments flaggskeppsbutik i lokalerna som ska innehålla den allra senaste tekniken inom digitalisering, på samma sätt som idag finns i Hammersmith i London och som snart finns i den ombyggda butik som öppnar på Sergelgatan i Stockholm.

Totalt tillkommer 2000 kvm lokaler genom den nya källarvåningen och påbyggnaden. När projektet är färdigt sista kvartalet 2022, kommer det att innehålla 3.500 kvm butiksytor och 1.700 kvm kontor.

Grand passage

(Fastighetsägaren Bygg-Göta har utvecklat kvarter mellan Kungsgatan och Vallgatan. Passagen mellan Kungsgatan och Vallgatan har tagits bort: Butiker får istället entréer direkt från Vallgatan och från Kungsgatan. På Kungsgatan blir det en ny större butik resterande är befintliga hyresgäster och på Vallgatan blir det 4 nya butiker.

Kungstorget

Fastighetsbolaget Higab har initierat en dialog tillsammans med fastighetsbolaget Wallenstam, park och naturförvaltningen, trafikkontoret och Innerstaden Göteborg AB kring förutsättningar för utveckling av Kungstorget. Det finns en samsyn att Kungstorget är en viktig plats att jobba vidare med, men det finns för närvarande inget beslutat eller finansierat utvecklingsprojekt. Projekt av den här karaktären behöver invänta pågående arbete med Stadsmiljöplanen. Ett första steg är nu att arbeta med temporära åtgärder utifrån platsens förutsättningar idag. Trafikkontoret och park- och naturförvaltningen i dialog med Higab, Wallenstam och Innerstaden Göteborg, arbetar med temporär platsutveckling i form av belysningsinsats och temporär möblering för att skapa bättre förutsättningar för vistelse på torget.

Västra Nordstan Revival

Som en del av Göteborgs 400-årsjubileum har fastighetsbolaget Higab inlett ett omfattande utvecklingsarbete i stadsdelen Västra Nordstan utifrån ledorden hållbarhet, innovation och tradition. Målsättningen är en levande och trygg stadsdel där verksamheternas inriktning och utbud ska präglas av ett hållbarhetstänk och vara en kontrast och ett komplement till utbudet i Nordstans köpcentrum. Utvecklingsarbetet har rubriken Västra Nordstan Revival.

Kronhuset och Kronhusbodarna är en del av Västra Nordstan och ägs och förvaltas av Higab. Ett utvecklingsarbete är påbörjat och en tioårig utvecklingsplan fastställd med målsättningen att skapa en attraktiv, tillgänglig och levande kulturmiljö som attraherar göteborgare, besökare och det lokala näringslivet. Utvecklingsplanens vision lyder: År 2026 är Kronhuset & Kronhusbodarna ett av stadens mest lockande kulturhistoriska besöksmål, där det erbjuds unika upplevelser och produkter av högsta kvalitet och där innovation och tradition går hand i hand. I det pågående utvecklingsarbetet i Kronhuskvarteret ligger fokus på att hitta både hyresgäster och samverkansparter med syfte att levandegöra platsen, skapa fler verksamhetsytor, öka tillgängligheten och etablera varumärket Kronhuset & Kronhusbodarna.

Läs mer om Västra Nordstan Revival, Kronhuset och Kronhusbodarna:

<https://www.higab.se/projekt/vastra-nordstan-revival/>

<https://kronhuset.se/>

Projekt Barken Viking

Mellan 2019–2021 genomförs en omfattande renovering av det 114 år gamla fartyget Barken Viking. Hela trädäcket läggs om, trä- och ståldetaljer får ny glans och fartyget läggs på varv för ommålning och byte av teknik.

Läs mer om projekt Barken Viking:

[Projekt Barken Viking | Higab](#)

Centralenområdet och Lilla Bommen

Redan i dag är Centralenområdet entrén till Göteborg. Hit anländer resenärer, besökare och pendlare dagligen. Trafiken dominerar, men det finns goda möjligheter att utveckla det till en levande del av staden. I framtiden ska Centralenområdet vara mer än ett område som du passerar med bil genom Gullbergstunneln och Götatunneln men som du upplever till fots eller med cykeln. Det ska bli en välkomnande entré till Göteborg - en plats som du gärna stannar kvar på med spännande och variationsrikt utbud. Här kan det finnas caféer och restauranger, men också kulturinstitutioner, aktivitetshus och utrymme för lek på torgen.

När Götaleden sänks ner och överdäckas frigörs ett stort område där det kan byggas kontor, bostäder, butiker och promenadvägar ner mot vattnet vilket gör området vackrare, grönare och mer tillgängligt. Centralenområdet ska så småningom växa ihop med den nya bebyggelsen i Gullbergsvass men framförallt bli en central, viktig och levande del av staden med många kopplingar till resten av Göteborg och regionen.

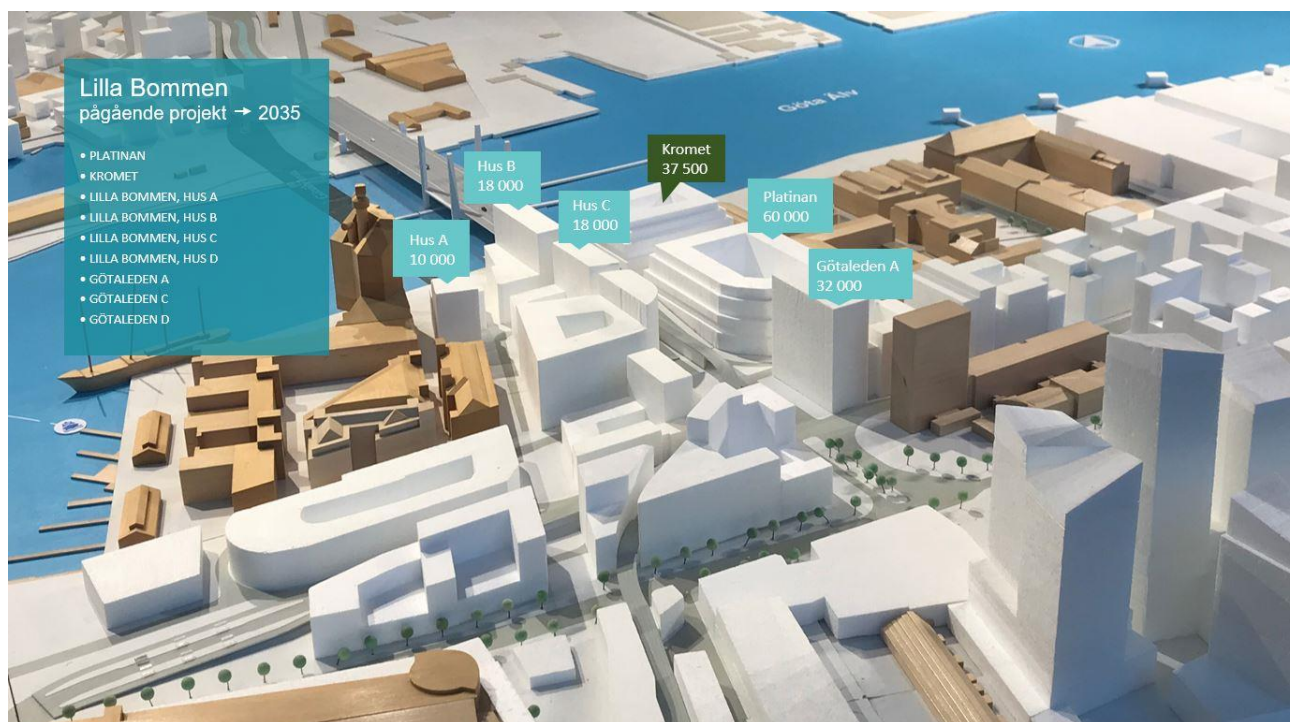
Detaljplanerna och projekten som pågår och tas fram nu i Centralenområdet och i Lilla Bommen möjliggör den utveckling som innebär att vi får en ny och välkomnande entré till Göteborg. För att det ska bli ett centrum för hela regionen planerar Göteborg Stad för nya 2000 bostäder och 19 000 arbetsplatser i området med regionens bästa kollektivtrafikmöjligheter.

Läs mer om utvecklingen i centralenområdet:

<https://stadsutveckling.goteborg.se/projekt/centralenområdet/>
www.regioncity.se

Lilla Bommen med bland annat Platinan och Kvarteret Kromet / Kaj 16

Lilla Bommen är en del av Centralenområdet. Flera fastighetsprojekt planeras, däribland

Platinan och Kromet.

Fastighetsbolaget Vasakronan bygger Platinan som ska stå klar 2021. Platinan blir en profilbyggnad som fylls med 60 000 kvadratmeter kontor, co-workingtor, restaurang och ett hotell. Hotellet drivs av Scandic och omfattar 450 rum fördelat över 25 000 kvadratmeter.

Läs mer om Platinan:

<https://stadsutveckling.goteborg.se/projekt/platinan>
www.vasakronan.se/projekt/platinan/

Kaj 16 med 37 500 ljus BTA planeras vid Hisingsbrons fäste och med utsikt mot Göta Älv. Det är nästa byggsten i Lilla Bommenområdet, som utvecklas i snabb takt för att bli en levande och färgstark stadsdel. Med Kaj 16 vill fastighetsägaren Vasakronan skapa en kreativ, öppen arena för företagare, boende, besökare, innovatörer och entreprenörer. Ett landmärke för dig som vill vara en medskapare i det nya, innovativa Göteborg. Vinnaren av de parallella uppdragen är utsedd. Målet är att det vinnande teamet vidareutvecklar sitt förslag med en projektering 2020 inför plaerad byggstart under 2021.

Läs mer om Kaj 16:

[Kaj 16 - nästa byggsten i Lilla Bommenområdet utvecklas av Vasakronan](#)
[Kromet blir Kronan – Stadsutveckling Göteborg – Göteborgs Stad \(goteborg.se\)](#)

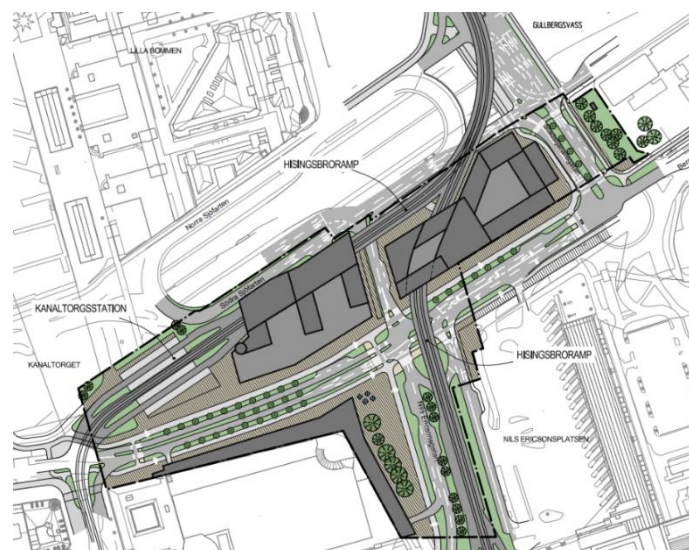
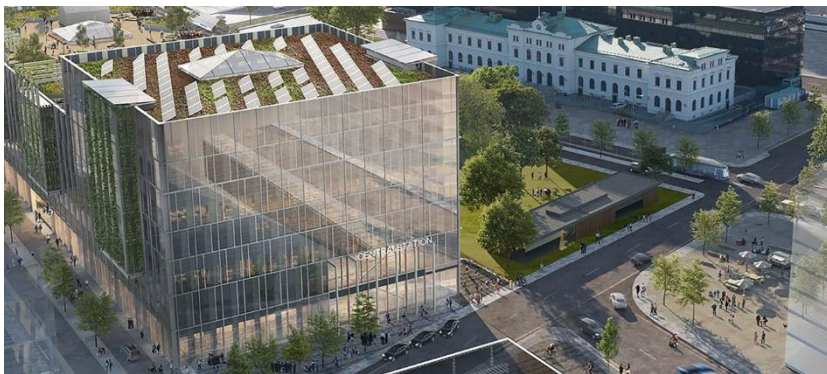

Detaljplan för bostäder, verksamheter och uppgångar för Västlänken norr om Nordstan inom stadsdelarna Nordstan och Gullbergsvass

Detaljplan för bostäder, verksamheter och uppgångar för Västlänken norr om Nordstan inom stadsdelarna Nordstan och Gullbergsvass godkändes av byggnadsnämnden i december 2020 och ska vidare till kommunfullmäktige innan den kan antas. Detaljplanen innehåller bland annat bostäder, parkeringsanläggningar, kontor, hotell och restauranger. Det högsta höghuset kommer att bli 36 våningar högt. Det innebär att byggnationen får stora konsekvenser för stadens siluett. Under det senare skedet av planprocessen har stadsbyggnadskontoret bland annat arbetat för att lösa frågor om trafik, tillgänglighet och parkering. Alla som ska hämta och lämna folk vid centralstationen kommer i framtiden att göra det i området som planen omfattar.

Husens utformning kommer att bestämmas längre fram. Dessutom kommer byggnationerna ta tid, eftersom området måste fungera för bland annat trafiken under byggtiden. Tanken är att bygga Region City etappvis och börja längst i väster och sedan fortsätta österut. Planerad byggstart är 2022 och första inflyttning beräknas kunna ske 2024, enligt exploatören Jernhusen.

I dagsläget innehåller planen 190 bostäder, i det som

blir det högsta huset. Men det går att ställa om och eventuellt skulle så mycket som 70 procent av byggnaderna skulle kunna bli bostäder.

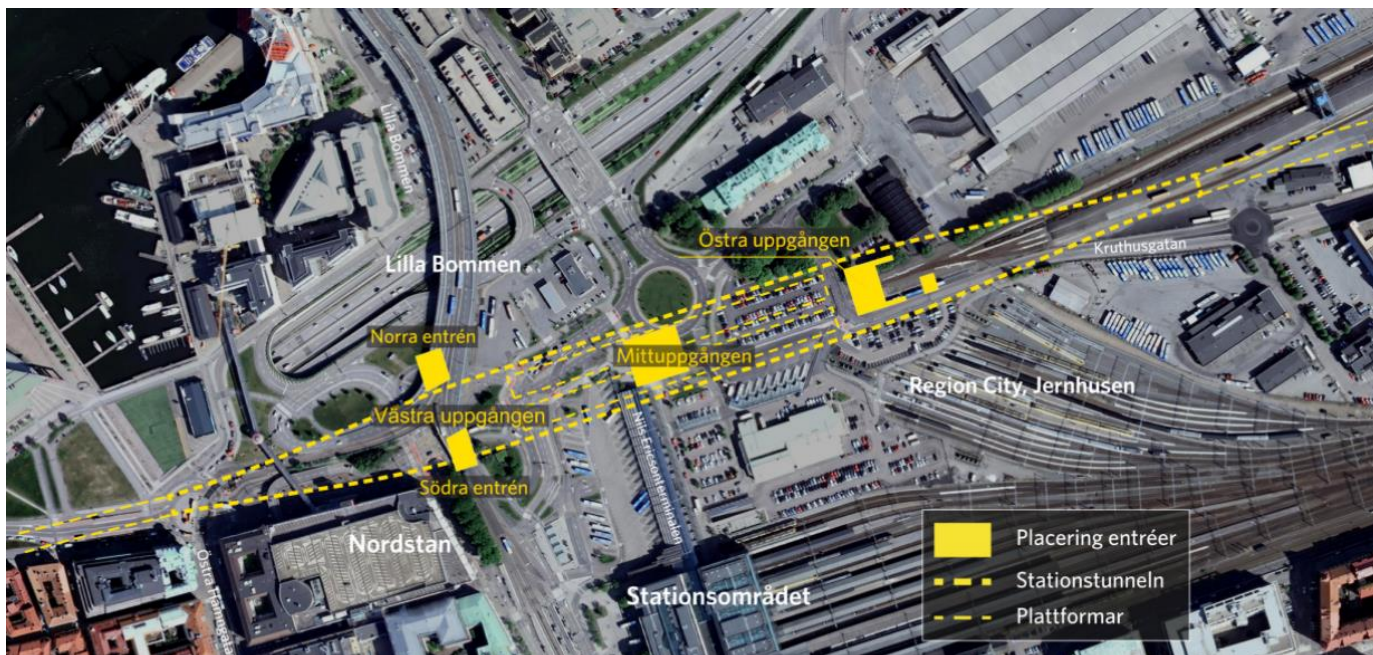
Läs mer om detaljplanen:

[Stadsutvecklingen norr om centralstationen tar form – Stadsutveckling Göteborg – Göteborgs Stad \(goteborg.se\)](#)

Västlänken station Centralen

Västlänkens nya Station Centralen får två plattformar och fyra spår, och den byggs strax norr om nuvarande Göteborgs central. Inom cirka tio minuters gångavstånd från de planerade stationsuppgångarna från Station Centralen bor det i dag ungefär 3 500 människor och runt 45 000 har sin dagliga sysselsättning i området. Detaljplanen för Västlänken station Centralen inom stadsdelen Gullbergsvass i Göteborg antogs av kommunfullmäktige i december 2020.

Läs mer om Station Centralen: [Station Centralen - Trafikverket](#)

Bangårdsviadukt mellan Stampen och Gullbergsvass

Den nya bangårdsförbindelsens viktigaste funktion är att frigöra Drottningtorget och Nils Ericsonsplatsen från genomgående biltrafik och därigenom bereda plats för en utökad kollektivtrafik samt ökat utrymme för gående och cyklande.

Kommunfullmäktige fattade 2010-05-06 beslut om att ge byggnadsnämnden i uppdrag att utarbeta detaljplan för en bangårdsförbindelse i form av en viadukt. Just nu arbetar stadsbyggnadskontoret, fastighetskontoret och trafikkontoret med att se över alternativa sträckningar för bangårdsviadukten, samordna lösningsalternativen med de andra stora projekten i omgivningen och till de planer som Staden har för framtiden. I projektet ingår också att titta på stadsbilden på Åkareplatsen och omkring brofästet på norra sidan. Viadukten föreslås ha dubbelriktad gång- och cykelbana på båda sidor samt två körfält i vardera riktning. Ambitionen är att den ska kunna upplevas som stadsgata.

Vid Åkareplatsen/Polhemsplatsen planeras viadukten stiga från marknivå, inbyggd i nya kvarter både på västra och troligtvis även östra sidan. Viadukten kommer ansluta till befintliga Stampbroar. Norr om bangården kommer troligen viadukten få en östlig sträckning in mot Gullbergsvass.

Läs mer om Bangårdsviadukten:

[Centrala Göteborg - Bangårdsviadukt - Plan- och byggprojekt - Göteborgs Stad \(goteborg.se\)](http://www.goteborg.se/centrala-goteborg-bangardsviadukt-plan-och-byggprojekt)

Nils Ericsonsplatsen och Kanaltorget

År 2015 upparbetade stadsbyggnadskontoret ett gestaltningsprogram som ger förslag till hur de tre platserna Nils Ericsonsgatan, Nils Ericsonsplatsen och Kanaltorget tillsammans med bebyggelse och trafikrörelser kan samordnas och gestaltas så att målsättningarna och stadskvaliteterna för Centralenområdet långsiktiga utveckling nås. Programmet ska kunna utgöra underlag till projektering av hållplatser, torg och gator. Programmet utgör även underlag för kommande detaljplaner.

Nils Ericsonsplatsen och Kanaltorget ska kunna användas av både resenärer och av olika målgrupper som vistas på platserna, exempelvis barn och unga. Utgångspunkten har dels varit människor som redan använder platserna för olika aktiviteter dels de olika platsernas befintliga karaktärer och kvaliteter. Bilden nedan visar platsernas respektive karaktärer och kvaliteter enligt gestaltningsprogrammet.

Läs mer: [Dp norr om Nordstan_Gestaltningsprogram 2020-01-09.indd \(goteborg.se\)](#)

Hisingsbron och Götaälvbron

Hisingsbron blir en 40 meter bred lyftbro i stål och betong med det ena brofästet i Centralenområdet och det andra mellan Ringön och Frihamnen och ska stå klar till Göteborgs 400-årsjubileum år 2021.

Rivningsarbetet av Götaälvbron, som är 27 meter bred, ingår i Hisingsbroprojektet. Rivningsarbetet inleds 2021 och beräknas pågå cirka runt nio månader. I ett första skede plockar man ned allt som finns ovanpå bron såsom räcken, skyltar och asfalt. Sedan arbetar man sig ”nedåt”.

Läs mer om Hisingsbron:

www.stadsutveckling.goteborg.se/projekt/hisingsbron/

E45 mellan Lilla Bommen och Marieholm

Europaväg 45 mellan Lilla Bommen och Marieholm, som också kallas för Götaleden, sänks ner på den cirka 800 meter långa sträckan mellan Stadstjänaregatan och Falutorget. Halva sträckan överdäckas vilket ger möjlighet att bygga ovanpå tunneltaket. Den nya tunneln som byggs, Gullbergstunneln, sträcker sig mellan Stadstjänaregatan och Torsgatan. För en framtida överdäckning förbereds även resterade del av nedsänkningen. Vid Kämpegatan och Falutorget blir det även två nya trafikmot. För att skapa två genomgående körfält för E45 breddas bron vid Gullbergsmotet.

När Gullbergstunneln är klar och trafikleden är nedsänkt och överdäckad så har vi möjlighet att skapa stadsliv i ett centralt läge nära vattnet. Allt som allt kan det blir över 3500 arbetsplatser, handel i bottenplan och 400 bostäder.

Boulevarden som placeras ett kvarter från Gullbergstunnelns tak blir också en ryggrad mellan Skeppsbron och Gullbergsvass. Boulevarden ska bli ett stråk med liv och rörelse och passerar olika platser som Packhusplatsen, Kanaltorget och Bergslagsbanans stationspark.

Läs mer om E45 Lilla Bommen

[Bebyggelse på Götaleden/E45 – Stadsutveckling Göteborg – Göteborgs Stad \(goteborg.se\)](http://Bebyggelse_p%C3%A5_G%C3%B6taleden/E45_-_Stadsutveckling_G%C3%B6teborg_-_G%C3%B6teborgs_Stad_(goteborg.se)_www.trafikverket.se/E45lillabommenmarieholm)
www.trafikverket.se/E45lillabommenmarieholm

Nya verksamhetslokaler på Kämpegatan

Fastighetsbolaget Bygg-Göta förädlar, förvandlar och bygger nytt i industriområdet utmed Kämpegatan för att området ska vara en del av den nya staden. I dag är 30 000 kvm omvandlat från industri till kontor och ytterligare 10 000 kvm blir inflyttningsklara 2021.

Husen är K-märkta så det är mycket som är bevarat från början av 1900 – talet.

Upprustning av Packhuskajen

I december 2019 började park- och naturförvaltningen att rusta upp en första etapp av Packhuskajen, som består av den sydvästra delen av kajen. Kajen kommer att höjas upp i samma nivå som Casinobryggan och förses med ett älvkantskydd för att bättre klara höga vattenstånd och översvämningar, men den nya kajen kommer se ungefär likadan ut som den tidigare. Den stora skillnaden ligger i att konstruktionen under ska bli mer stabil och robust, för att kunna bära kajkanten och verksamheterna en lång tid framöver. Samtidigt gör man promenadstråket längs kajen mer tillgängligt att nå för fotgängarna. Första delen vid casinot blir klar till sommaren 2021.

Läs mer om upprustningen av Packhuskajen:

<https://stadsutveckling.goteborg.se/projekt/packhuskajen/>

Ombyggnation av Casino Cosmopol

I augusti togs det första spadtaget i skapandet av ett av Europas modernaste och snyggaste casino. Byggnationen startade 2019 med en beräknad byggtid på 18 månader med en uppskattad kostnad av 30 mkr. År 2021 kommer Casino Cosmopol att kunna erbjuda stora event och shower, samt en naturlig mix av spel, nöje, mat och dryck.

Brunnsparken

De senaste åren har Brunnsparken rustats upp på olika sätt, exempelvis genom förbättrad belysning, beskärning av träd, ny toalettbyggnad, underhåll av markytor och renovering av fontänen med statyn Johanna. För att parken ska bli ett tryggt och välkomnande park- och hållplatsrum krävs mer omfattande upprustning.

På uppdrag av park- och naturnämnden tog park- och naturförvaltningen fram en förstudie med förslag på åtgärder för den fysiska upprustningen av parken på kort och lång sikt. Förstudien godkändes i park- och naturnämnden i september 2017 och den ligger till grund för upprustningen och gestaltning av platsen. I förstudien beskrivs både vad som kan göras på kort och på lång sikt. Där framgår också att åtgärderna även omfattar områden utanför Brunnsparken.

Förslag från förstudien – åtgärder på kort sikt (2018-2021):

- Förtydliga stråk och funktioner
- Förbättra tillgängligheten och ljudmiljön
- Skapa mer ljus
- Utveckla samspelet mellan park och hållplats så att platsen upplevs mer välkomnande
- Eventuellt även upprustning av kanalmuren i samverkan med trafikkontoret. Det innebär bland annat ny markbeläggning och möblering samt förändring av grönska och belysning. Kostnaden, som också omfattar gestaltungsuppdrag men inte en eventuell upprustning av kanalmuren, beräknas till 20 miljoner kronor.

Förslag från förstudien – åtgärder på längre sikt

- Göra cykelbana eller gångbana längs Norra Hamngatan
- Skapa möjligheter att sitta vid vattnet vid kanalen
- Underlätta att ta sig till och från parken genom att bredda Brunnsparksbron.
- Utveckla samspelet mellan park och hållplats så att platsen upplevs mer välkomnande

Läs mer om utvecklingen av Brunnsparken:

https://stadsutveckling.goteborg.se/projekt/brunnsparken/Nytt_golv_och_ny_entre_i_Nordstan

Cirka 6 700 kvm golvytor i Nordstan byts ut till nytt hållbart golv med 27 000 stenplattor i grå Bohusgranit och svart granit och 238 mässingsplattor, varav flera plattor är ingraverade med förnamn på göteborgare genom stadens alla århundraden. Projektet startade 2020 och beräknas färdigställas 2021.

År 2019 byggde och invigde Nordstan en ny entré mot Brunnsparken. Tanken bakom den nya entrén är att skapa en transparens och öppenhet, som lockar och välkomnar alla besökare redan från utsidan och in mot den gatustruktur som finns i Nordstan. Besökarna ska redan på avstånd kunna uppleva entrén med mer öppenhet och känna att det bakom entrén finns en gata under tak.

Ny uteservering i Stora Hamnkanalen

Restaurangkedjan Avenyfamiljen har projekterat, byggt och invigt en ny flytande uteservering i Stora Hamnkanalen 2020. Etableringen har skett i nära samverkan med Göteborgs Stad.

Trädgårdsföreningen

Trädgårdsföreningen är en av Europas bäst bevarade 1800-talsparker och blev som första park i landet förklarad som byggnadsminne 1992. Tillsammans med Länsstyrelsen i Västra Götaland arbetar Trädgårdsföreningen/park- och naturförvaltningen för att bevara och utveckla delar av parken med det sena 1800-talets stilideal som förebild. I detta är 1800-talslunden en viktig del. Under år 2019 har 1800-talslunden skapats med träd, buskar, perenner och ängsväxter som speglar sena 1800-talets ideal. Även gångvägen längs med lunden har förändrats för att återställa den ursprungliga mjuka formen.

Läs mer om Trädgårdsföreningen: www.tradgardsforeningen.se

Inom vallgraven 12

Inramat av Södra Hamngatan, Östra Larmgatan, Drottninggatan och Fredsgatan ligger kvarteret Inom Vallgraven 12. Ut mot Södra Hamngatan och längs med Fredsgatan är kvarteret livligt och öppet. Sidorna mot Östra Larmgatan och Drottninggatan kan upplevas som en aning slutna och tysta.

För att ge kvarteret en mer levande och trygg gatumiljö kommer bottenvåningar att öppnas upp med fler butiker och mötesplatser som exempelvis caféer och restauranger. Tanken är att binda samman gångstråken i city så att folklivet i Brunnsparken kan fortsätta till Östra Larmgatan och Drottninggatan, helt enligt den plan som Göteborgs Stad har för sydöstra city.

Även i hörnet Drottninggatan – Fredsgatan planeras ett nytt hus som ett arkitektoniskt utropstecken. I hela kvarteret planeras det för kontorslokaler med flexibla ytor, något som är efterfrågat i Göteborgs centrum. Planförslaget innebär att upp till 15 000 kvadratmeter ytterligare kontorsytor och handel kan byggas här, förutom de som redan finns i dag. Projektet startades under 2016 och detaljplanen vann laga kraft 2019.

Detaljplanen medger att bostäder uppförs, däremot avser inte Hufvudstaden uppföra bostäder inom kvarteret utan istället är en fastighet vid Stora Nygatan inköpt i avsikt att omvandlas till bostäder, vilket tillför stadsdelen en större andel bostäder.

Läs mer om kvarteret Vallgraven 12:

<https://stadsutveckling.goteborg.se/projekt/inom-vallgraven-12/>

<https://www.hufvudstaden.se/var-verksamhet/projekt/pagaende-projekt/inom-vallgraven-12/>

Utveckling av Fredstan

Fredstan är kvarteren runt Fredsgatan, mitt i centrala Göteborg. Redan idag är det en självklar destination för shopping, umgänge, mat och mode då många människor passerar genom området varje år. Samtidigt finns potential att göra Fredstan till ett ännu starkare cityhandelsområde. Fastighetsägarna Vasakronan, Hufvudstaden och Balder, tillsammans med övriga fastighetsägare, har därför tagit initiativ till att ytterligare stärka den befintliga blandstaden. Fastighetsägarnas målbild är att genom samverkan, skapa en ännu mer levande gatumiljö med varierad shopping, naturliga mötesplatser med restauranger och caféer samt nya och inbjudande promenadstråk längs med vattnet.

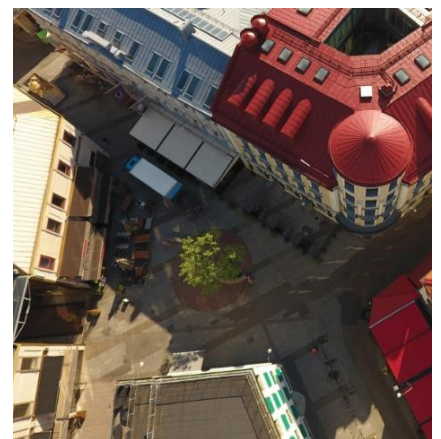

Läs mer om Fredstan:

<https://www.hufvudstaden.se/var-verksamhet/projekt/pagaende-projekt/fredstan/>
[Fredstan i hjärtat av Göteborg - Fullt av människor, mode och mat](#)

Harry Hjärnes Plats

Beslut har tagits om att avsätta medel till gestaltungsarbetet för Harry Hjärnes plats. Trafikkontoret tar fram en genomförandestudie år 2020, projekterar år 2021 och har som ambition att färdigställa projektet under år 2022/2023. Projektdirektiv, projektplan och gestaltungsförslag arbetas fram tillsammans med berörda fastighetsägare. Lilla Torg i Malmö står

som inspirationskälla med tanken att binda samman platsen med kvällsverksamheter för en tryggare och mer levande kvällsupplevelse.

Påbyggnad med bostäder vid Smedjegatan i Västra Nordstan

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra en påbyggnad för bostäder och att reglera ett bevarande av befintlig byggnad. Detaljplanens syfte är även att möjliggöra för centrumändamål samt bostäder. Planen befinner sig i granskningsskedet som pågår fram till december 2020.

Läs mer om detaljplanen:

[Västra Nordstan - Påbyggnad med bostäder vid Smedjegatan - Plan- och byggprojekt - Göteborgs Stad \(goteborg.se\)](http://www.goteborg.se/plan-och-byggprojekt-goteborgs-stad)

Östra Hamngatan

På initiativ av centrumorganisationen Innerstaden Göteborg har en gemensam vision för Östra Hamngatan arbetats fram i samverkan med representanter från fastighetsägare utmed stråket och Göteborgs Stad. Arbetet innefattade platsanalys och en historisk förstudie. Med platsvarumärkesbyrån Invinn hölls två workshops under 2019 där deltagarna kartlade nuläget, stråkets utmaningar och möjligheter, önskad målbild och positionering framåt. Östra Hamngatan – stolt paradgata.

Materialet tjänstgör som input för den Stadsmiljöplan som Staden tar fram. Det finns i dagsläget inte budgeterade medel för upprustning av stråket från Stadens sida.

För mer information: www.innerstadegbg.se

Renovering av Göteborgs kanalmurar och berörda broar

Med åldern och ökad belastning från trafiken är Göteborgs kanalmurar i dåligt skick och behöver renoveras. Just nu pågår ett arbete som ska identifiera renoveringsbehovet mer utförligt på sträckan mellan Mölndalsån i Gårda, förbi Drottningtorget, och fram till Göta Älv med planerad byggstart 2023. Nu tittar trafikkontoret på kostnader, etappindelningar och tider. I arbetet ingår även att se över renoveringsbehovet på befintliga broar utmed sträckan. I dagsläget är det Tyska bron, Fontänbron, Fredsbron och Drottningtorgsbron som Trafikkontoret utreder.

Läs mer om projekt kanalmurarna: <https://stadsutveckling.goteborg.se/projekt/kanalmurarna/>

Verksamheter och bostäder vid Smålandsgatan

Syftet med detaljplanen är att pröva en utbyggnad av Rättscentrum samt att pröva kontor och bostäder vid Ernst Fontells Plats och vid Ullevi Tennis. Tennisverksamheten ska vara kvar och integreras i den nya bebyggelsen. Projektet är i utredningsfasen där underlag till samrådshandlingar tas fram. Samråd beräknas till vintern 2020/2021

Läs med om detaljplanen:

[Heden - Verksamheter och bostäder vid Smålandsgatan - Plan- och byggprojekt - Göteborgs Stad \(goteborg.se\)](https://www.goteborg.se/heden-verksamheter-och-bostader-vid-smalandsgatan-plan-och-byggprojekt-goteborgs-stad)

Projekt Dicksonska Palatset

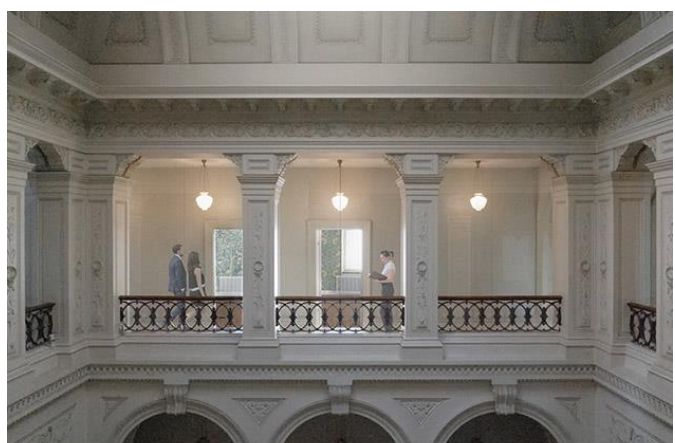
Dicksonska palatset har under de senaste decennierna varit sparsamt använt. Fastighetsägaren Higabs vision är att fylla byggnaden med ny utåtriktad verksamhet för att göra kvarteret mer tillgängligt och levandegöra den och närområdet. Under 2019 gjordes en förstudie med målet att göra huset synligt och tillgängligt för göteborgarna, samtidigt som det bevaras inför framtiden. Den användning som förstudien föreslår är:

- Källare: Vinkällare med möjlighet till vinprovningar, kurser med mera
- Entréplan och en trappa upp: Restaurang och konferens
- Våning tre trappor upp, samt vind: Kontor
- Annex plan 1 och 2: Öppen verksamhet, till exempel café samt kontor.

Under 2021 kommer huset att rustas upp och fastighetsägaren Higab söker restaurangkoncept som gör den historiska miljön rättvisa. Ambitionen är att öppna dörrarna 2022.

Läs med om projekt Dicksonska Palatset:

<https://www.higab.se/projekt/projekt-dicksonska-palatset/>

Upprustning Götaplatsen, Avenyn och Lorensbergsområdet

Averyföreningen har under de senaste åren drivit frågan kring behov av att återuppta utvecklingsarbetet av upprustning av Avenyn samt samordnat fastighetsägares utvecklingsförslag, i nära samarbete med Göteborgs Stad.

I Göteborgs stads budget uttrycks att det ska planeras för underhåll och upprustning av Götaplatsen, Lorensbergsområdets allmänna platser och Avenyn i ett stadsutvecklingsprojekt där gestaltningsprogrammet för Avenyn och det underlag Averyföreningen tagit fram värderas och används i tillämpliga delar. Det gäller särskilt en samordning och gestaltning av uteserveringar, konst, markbeläggning och belysning i det offentliga rummet ses över. Det är

viktigt att kostnader avvägs mot nytta i projektet. Projektet ska genomföras med en planeringsfas under 2021 och för utförande åren efter till 2024 och vara underlag för de pågående genomförandestudier för Götaplatsen och Avenyn som pågår. För projektets genomförbarhet måste först överenskommelse med berörda fastighetsägare tecknas för en finansiering av hälften av investeringsutgifterna på allmän plats. Byggnadsnämnden får i uppdrag att leda arbetet i samverkan med trafiknämnden, fastighetsnämnden, kulturnämnden och park- och naturnämnden i nära samverkan med Citysamverkan och berörda fastighetsägare.

Läs mer om budgetbeslutet:

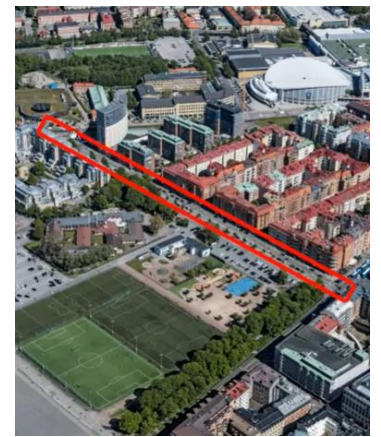
[Göteborgs Stads Budget 2021 och flerårsplaner 2022-2023 \(goteborg.se\)](https://www.goteborg.se/budget)

Engelbrektslänken

Spårvagnsnätet i centrala Göteborg är känsligt för störningar. Det gäller vid planerade ändringar och mer oplanerade trafikomläggningar. När Drottningtorget ska byggas om och kanalmurarna vid Fattighusån och Stora Hamnkanalen renoveras behöver spårvagnstrafiken tillfälligt läggas om. Därför startar detaljplanen som behövs för att länka ihop spårvagnsspåren på Södra Vägen med Skånegatan. För att förbättra framkomligheten för gående och cyklister planeras samtidigt gång- och cykelväg utmed Engelbrektsgatan. Ambitionen är att detaljplanen antas av kommunfullmäktige i början av 2022

Läs mer om Engelbrektslänken:

<https://stadsutveckling.goteborg.se/projekt/engelbrektslanken/>

Heden

Under åren har flera förändringar gjorts och många var tänkta att vara tillfälliga även om de i realiteten blev nästintill permanenta. Det har naturligtvis format Heden som vi ser den i dag. De flesta ser en möjlighet att utveckla Heden men samtidigt behålla den verksamhet som finns. Det är också det som är grunden i stadens arbete med att utveckla platsen.

För att utveckla platsen har mycket information och kunskap samlats in som kommer att användas som underlag när det här dags att ta fram en detaljplan för Heden. Meningen är att Heden ska fortsätta att vara en levande och öppen plats men fungera och utnyttjas bättre. Heden ska vara en plats för idrott och kultur som är organiserad för de stora arrangemangen som redan finns där idag, men också fungera för framtida arrangemang.

Bygglov för ett tillfälligt parkeringshus i två plan på Heden vid Sten Sturegatan vann laga kraft våren 2020. Det tillfälliga bygglov gällande i 10 år, med möjlighet att förlänga ytterligare 5 år. Det finns inget slutgiltigt investeringsbeslut än utan nu befinner sig planerna i en projekteringsfas.

Parkeringshuset beräknas ge ett nettotillskott på 300 till 350 parkeringsplatser, ska kläs med en träfasad och ha en integrerad läktare mot fotbollsplanerna

och mindre lokaler längs med den gång- och cykelbana som löper tvärs över Heden. Det ska finnas möjligheter till elladdning och i anslutning till p-huset ligger en station för Styr & Ställ-cyklar, vilket gör det enkelt att nå slutmålet på annat sätt än med bil. Tanken är att ge parkeringshuset en utformning som är väl anpassad till både omgivning och de aktiviteter som äger rum på Heden i dag.

Ambitionen är byggstart kring årsskiftet 2020/2021 och sedan ett års byggtid. P-huset kommer varken bromsa eller ange inriktning för den långsiktiga utvecklingen av Heden.

Läs med om Heden:

<https://stadsutveckling.goteborg.se/projekt/heden/>

Nyproduktion av bostäder och kommersiella lokaler på Sten Sturegatan

Längs Sten Sturegatan bygger fastighetsbolaget Wallenstam på tre våningar på befintliga bostadshus från 1960-talet. I tillbyggnaderna tillförs cirka 100 företagslägenheter och i samband med det totalrenoveras också alla andra hyreslägenheter i husen. Mellan bostadshusen, längs med Sten Sturegatan kompletterar fastighetsbolaget med två länkbyggnader, som är tänkt att rymma både kontor, service och matupplevelser. Genom de två länkbyggnaderna stängs stadsljudet ute och lugna och sköna innergårdar skapas. Byggstarten var år 2018 och etappvis inflyttning beräknas starta hösten 2020.

Läs mer om projektet:

<https://www.wallenstam.se/sv/wallenstam/Nyproduktion/bostad/sten-sturegatan/>

Universitetet vid Renströmsparken - projekt Campus Näckrosen

Mellan Korsvägen och Götaplatsen ligger universitetsområdet Näckrosen, en unik plats i kunskapsstaden Göteborg. Här finns Humanistiska fakulteten, Högskolan för scen och musik och två av våra universitetsbibliotek. Här vill Göteborgs universitet tillsammans med Akademiska Hus skapa en gränsöverskridande mötesplats för humaniora, kultur och konst som är integrerad med staden. I och med närheten till Korsvägen och att en uppgång till Västlänken planeras i den nya institutionsbyggnaden längs Johannebergsgatan blir det också goda kopplingar till resten av staden och regionen. Att utveckla Universitetet vid Renströmsparken kräver noga avvägningar för att tillvarata de värdefulla miljöer och byggnader som redan i dag finns i området men också tillåta utvecklingsmöjligheter som bland annat kan göra så att Universitetet vid Renströmsparken kan bli en kreativ mötesplats för humaniora, kultur och konst i Göteborg, och ett område som blir mer inbjudande för allmänheten.

Genom att samlokalisera Konstnärliga fakulteten i tanke, rum och handling stärks möjligheten för studenter och medarbetare att dra nytta av den unika ämnesbredd som finns på fakulteten, med all kompetens, alla resurser och idéer. Såväl lokaler som organisation och arbetssätt ska byggas för att möjliggöra en samlokalisering. Syftet är att skapa en attraktiv

utbildning, forskningsmiljö och arbetsmiljö som lockar framtida studenter, medarbetare och samarbetspartners till Konstnärliga fakulteten. I enlighet med Konstnärliga fakultetens behov och viljeinriktning samt strategierna i Utvecklingsplan Nackrosen 2018–2040 utreder

Gothenburgs universitet och fastighetsägaren Akademiska Hus möjligheten för en om- och tillbyggnad av huset där Högskolan för scen och musik, Artisten, finns i dag för att på sikt inrymma hela Konstnärliga fakulteten i universitetsområdet Nackrosen. I samband med en om- och tillbyggnad behöver ett antal befintliga byggnader rivas, och en parkeringsplats tas i anspråk. I detaljplanearbetet som görs av Gothenburgs Stad utreds om detta är möjligt. Entrén ska integreras med den nya byggnaden för Konstnärliga fakulteten. Förstudie och utredningar pågår. Detaljplanen uppskattas ha vunnit laga kraft 2021. Lokalarea är preliminärt 25 000 – 28 000 kvadratmeter och fastighetsägare är Akademiska Hus.

Den här visionsbilden visar hur entrén till Nya Konst skulle kunna se ut. Arkitekt: Thom & Videgård.

Detaljplanen medger en exploatering och utveckling på 40 000 kvadratmeter i befintliga och nya byggnader, men här ingår även parkering samt utveckling av gator och platser. Detaljplanen innebär vidare att en uppgång för Västlänkens station vid Korsvägen kan integreras i en av de nya byggnaderna.

Efter byggnadsnämndens beslut ska detaljplanen antas av kommunfullmäktige. Preliminär byggstart beräknas till 2022 och inflyttning från 2026.

I detaljplanen undersöks det också hur Johannebergs landeri vid Korsvägen kan lyftas fram och bli tydligare i stadsbilden. Landeriparken kan få nytt liv och öppnas mot Korsvägen.

Universitetsbiblioteket behöver nya lokaler för att fortsatt utveckla en modern biblioteksverksamhet. Genom ett nytt universitetsbibliotek och moderna lösningar får Universitetsbiblioteket möjligheten att skapa bra och flexibla studiemiljöer och framförallt tillgängliggöra unika samlingar för forskare, studenter och allmänhet. I maj 2019 bjöd

fastighetsägaren Akademiska Hus in till en arkitekttävling i tre steg för att få ett byggnadsförslag som tar vara på det unika läget i centrala Göteborg och som möter Universitetsbibliotekets behov av nya lokaler. Sju tävlingsförslag har valts ut. Lokalarea är cirka 10 000 kvadratmeter.

Humanistiska fakulteten flyttade in i sin nya byggnad i december 2019. Den nya byggnaden har utformats med tanken att det är i mötet som lärandet händer. Bygget av nya Humanisten startade i oktober 2016. Byggnaden gör det möjligt att samla Humanistiska fakulteten under samma tak. Centralt i byggnaden finns ett gemensamt trapplandskap med scen som ska kunna användas för såväl presentationer som en plats att mötas på. Humanisten innehåller också innovativa lärosalar för interaktiv pedagogik och en blackbox. Arkitektoniskt har utformningen inspirerats av Jubileumsutställningen i Göteborg 1923.

Fastighetsägaren Akademiska Hus har investerat 800 miljoner kronor i projektet. Projektet innefattar cirka 16 600 kvm nybyggnation och 19 400 kvm ombyggnation (inklusive Språkskrapan). Cirka 650 anställda och 650 elever verkar i Nya Humanisten

Läs mer om utvecklingen av universitetet vid Renströmsparken:

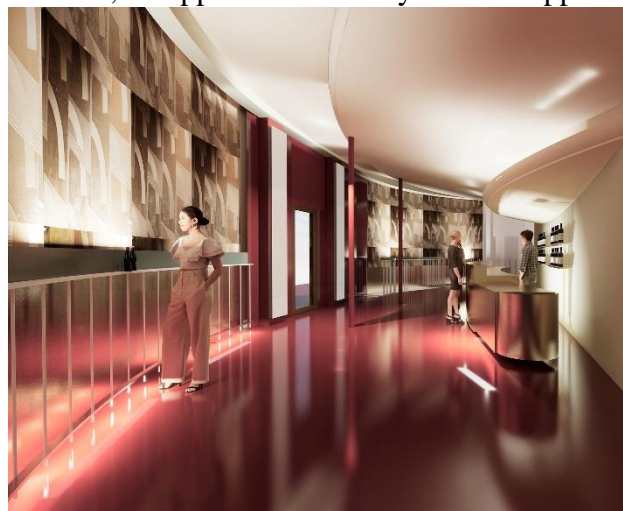
<https://stadsutveckling.goteborg.se/projekt/universitetet-vid-renstromsparken/>

[Utvecklingsplan Näckrosen 2018-2040 | Akademiska Hus](#)

[Se förslagen till nytt universitetsbibliotek – Stadsutveckling Göteborg – Göteborgs Stad \(goteborg.se\)](#)

Ombyggnad av Stadsteatern

Under 2020 och 2021 genomförs en varsam ombyggnad och renovering av Göteborgs Stadsteater. Det omfattande arbetet innebär att Lilla Scen byggs om. I anslutning till scenen tillkommer en entré med hög tillgänglighet, sidoscen, foajé, garderob, artistfoajé, restaurang, bar och toaletter. Samtidigt sker renovering av fasader, avloppsstammar och ytskikt i trapphus och loger. Det genomförs även en översyn av tillgängligheten och arbetsmiljön i huset. I projektet kommer arbeten att genomföras för att förstärka och synliggöra Stadsteaterns kulturhistoriska värden. Kassahallen återfår sin ursprungliga form, en numera dold al frescomålning av Tor Bjurström restaureras och en dold sidentapet i guld synliggörs i den nya baren.

Läs mer om ombyggnationerna av Stadsteatern:

<https://www.higab.se/projekt/stadsteatern/>

Förstudie och detaljplan utbyggnad av Göteborgs Konstmuseum

En förstudie har genomförts tillsammans med Hgab och kulturförvaltningen. Ombyggnadstiden beräknas till runt tre år. Kostnaderna för om- och tillbyggnationen beräknades i förstudien (2015) till 735 miljoner kronor med kostnadsfördelningen 50 % tillbyggnation, 50 % ombyggnation. För närvarande pågår ett arbete med att se över layouten i projektet för att på så sätt kunna hitta kostnadsbesparingar.

Kommunstyrelsen har under 2020 fått i uppdrag att i samverkan med kulturnämnden fortsätta arbetet med om- och utbyggnaden av Göteborgs Konstmuseum. Uppdraget innefattar bland annat fortsatt diskussion på regional och nationell nivå samt de intresserade aktörer inom näringsliv och privata stiftelser. Dialogen med Västra Götalandsregionen behöver intensifieras, inte minst gällande översynen av dagens modell för samfinansiering av stadens museer. Detta behöver komma på plats under 2021, inte bara för att lösa den långsiktiga finansieringen utan även för ökade driftskostnader i samband med ny- och tillbyggnad av stadens museum.

Kulturnämnden fick i Stadens budget för 2021 i uppdrag av kommunfullmäktige att realisera om- och tillbyggnad av Göteborgs Konstmuseum i enlighet med förstudien. Budgeten fastslår även att Hgigab AB ska förverkliga om- och tillbyggnaden av Konstmuseet.

Läs mer om förstudien gällande om- och tillbyggnation av Göteborgs Konstmuseum:
<https://goteborgskonstmuseum.se/arhundradets-konsthandelse-i-goteborg/>

Cirkustomten

Fastighetsbolaget Serneke Bostad planerar att riva befintligt p-hus och istället bygga 250 bostadsrätter och hyresrätter på Cirkustomten. Cirkustomten blir ett så kallat "infill-projekt", vilket är ganska ovanligt. Det innebär att den centrala stadskärnan förtätas eller "fylls i" med nya byggprojekt, vilket ställer höga krav på att de nya husen ska passa in i karaktären. Ambitionen är att kvarteret ska vara så mycket mer än bara en plats att bo. Med butiker i bottenplan blir det ett livfullt kvarter som binder ihop evenemangsstråket med övriga stan. Planavtal finns undertecknad med staden och detaljplanen startar september 2020.

Säljstart beräknas ske under 2023 eller tidigt 2024.

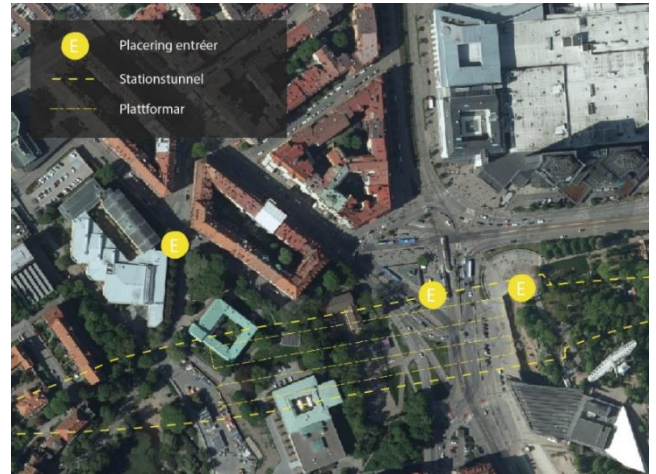
Läs mer om projekt Cirkustomten:
[Nyproduktion - Cirkustomten | Serneke Bostad](#)

Knutpunkt Korsvägen

Idag bor det runt 14 000 människor inom cirka tio minuters gångavstånd från Korsvägen och ungefär 20 700 jobbar i området. Det innebär att många människor rör sig i omgivningen. Station Korsvägen kommer att ligga relativt djupt och kommer därför att ha ett mellanplan. Uppgångarna placeras så att kollektivtrafikresenärer enkelt ska kunna byta trafikslag, och ta sig till och från stationen tryggt och smidigt.

Den nu antagna detaljplanen omfattar utbyggnad av allmän plats och stadens anläggningar i anslutning till Västlänkens tågstation Korsvägen. Parallellt med att Trafikverket färdigställer den underjordiska stationen framåt 2026 kommer Göteborgs Stad att genomföra projekt Knutpunkt Korsvägen, med ny infrastruktur, nya trafiklösningar samt stadsmiljöåtgärder. Syftet är att göra området vid station Korsvägen till en tryggare och trevligare plats, där kollektivtrafiken får ökad kapacitet och där det blir smidigare att gå och cykla. Bland annat ingår ett cykelgarage i projektet.

Den totala investeringsbudgeten för Knutpunkt Korsvägen beräknas till 860 miljoner kronor. Byggnationerna för Knutpunkt Korsvägen väntas dra igång 2024 och vara färdiga i samband med invigningen av Västlänken 2026. Projektet för området runt station Korsvägen kommer att ägas av trafikkontoret.

Läs mer om utvecklingen av station Korsvägen:

[www.stadsutveckling.goteborg.se/projekt/korsvagen/Station Korsvägen - Trafikverket](http://www.stadsutveckling.goteborg.se/projekt/korsvagen/Station%20Korsv%C3%A4gen%20-%20Trafikverket)

Gothia Towers fjärde torn +One

Svenska Mässan presenterade 2019 det vinnande bidraget i gestaltningstävlingen för projektet +One, mässans fjärde torn. Med sina 40 våningar och närmare 140 meter höjd blir det ett påtagligt högre torn än befintliga Gothia Towers, och det kommer att bli ett nytt landmärke i staden. Byggnaden inkluderar en helt ny välkomnande entré till Svenska Mässan och Gothia Towers som suddar ut gränsen mellan ute och inne. Svenska Mässan bedömer investeringen till 1,5–2 miljarder kronor.

Detaljplanearbete för mässans fjärde torn beräknas påbörja under 2020. Ambitionen är att byggnaden ska stå färdig 2026. Byggnaden ska innehålla 400 hotellrum, restauranger, konferensytor, kontorslokaler och terrass med plats för 1 200 minglande gäster. Totalt kommer Svenska Mässan och Gothia Towers efter byggnationen kunna erbjuda cirka 1 600 hotellrum, vilket gör det till ett av Europas största hotell.

Läs med om +One:

<https://stadsutveckling.goteborg.se/projekt/korsvagen/nyheter/siesjo-om-fjarde-tornet-ett-smackert-och-lugnt-forslag/>

Evenemangsområdet

Evenemangsområdet sträcker sig från Ullevi i norr till Lisebergs södra parkering. Strategin var en gång i tiden att samla evenemang, arenor och mötesplatser mitt i city och i direkt anslutning till hotell, restauranger, attraktioner och kommunikationer. Det gör Göteborg unikt bland större städer, och är något som Göteborgs Stad vill utveckla ytterligare med nya upplevelser och mötesplatser.

Evenemangsområdet behöver förnyas och utvecklas för att Göteborg ska behålla attraktiviteten och styrkan som evenemangsstad. Utvecklingen i området kommer innebära omfattande investeringar under lång tid fram över. Helt avgörande är att exploateringsintäkterna från framförallt bostäder och kontor samt viss handel finansierar omvandlingen av området. Skattebetalarnas insats och risk för de nya arenorna ska minimeras och investeringarna kan inte enbart vara ett åtagande för kommunen. Under första halvåret 2021 behöver arbetet och politisk dialog om utvecklingen av området återupptas.

Projektet ska ta fram ett förslag på planering och genomförande av ett utvecklat evenemangsområde. En del är ta fram förslag på hur Scandinavium, Lisebergshallen och Valhalla sporthallar ska ersättas norr om Valhallagatan. Scandinavium ska ersättas eftersom

arenan inte lever upp till de krav dagens evenemang ställer, och Lisebergshallen har rivits för att ge plats för bygget av Västlänken.

Fastighetsbolaget Unibail Rodamco Westfield har visat intresse av att investera i området och lämnat förslag på möjlig utveckling av området.

”Plats för Göteborg” är ett initiativ av byggherrar, fastighetsägare och arkitekter med verksamhet i Göteborg som har lämnat förslag på möjlig utveckling av området.

Läs mer om evenemangsområdet:

<https://stadsutveckling.goteborg.se/projekt/evenemangsområdet/>

<https://platsforgoteborg.se/forslaget/>

Nytt centralbad

Valhallabadet, som idag är Göteborgs största bad, står för cirka 50 procent av alla badbesök i kommunen. Det behövs ett nytt och modernt centralbad med ökad kapacitet för simundervisning och motionsverksamhet, ett bad som också är anpassat till föreningslivets behov och som kan fungera för SM-tävlingar inom simidrotten. Centralbadet ska också kunna tillgodose ett stort antal andra gruppers behov med hoppbassäng, gym och café.

Under 2020 har förutsättningarna för nytt centralbad utretts och kostnadsberäkningar presenterats med Gullbergsvass som huvudalternativ. I september 2020 fattade Göteborgs Stads kommunfullmäktige beslut om att kostnaderna måste minska och att en mer detaljerad förstudie behövs. I den pågående mer detaljerade förstudien är Gullbergsvass fortsatt huvudalternativ men utredningen tittar även på Ringön och Heden. Förstudien pågår fram till februari/mars 2021. I slutet av mars ska ärendet upp till idrotts- och föreningsnämnden och därefter upp till beslut i kommunstyrelse och kommunfullmäktige.

Läs mer om centralbadet:

[Nytt centralbad – Stadsutveckling Göteborg – Göteborgs Stad \(goteborg.se\)](#)

Lisebergs jubileumsprojekt

I februari 2017 sa Kommunfullmäktige ja till Lisebergs expansionsplaner söder om parken, bestående av ett upplevelsehotell och en vattenpark inomhus i anslutning till nöjesparken. Innan dess hade projektet grundligt genomarbetats och analyserats såväl internt som av världsledande konsulter. Resultatet av studierna visar att en vattenpark och ett integrerat, tematiserat boende är det utvecklingsprojekt som bäst gynnar gästens, Lisebergs, Göteborgs Stads och besöksnäringens intresse. En expansion är en förutsättning för att nöjesparken ska kunna behålla sin attraktionskraft även i framtiden. Om Liseberg ska kunna fortsätta erbjuda upplevelser i världsklass för såväl göteborgare som turister krävs att nöjesparkens grundläggande intäktbas och dragningskraft förstärks.

Jubileumsprojektet förväntas locka 600 000 nya gäster till Lisebergs anläggningar och 185 000 fler gästnätter till Göteborg. Totalbudget är på runt två miljarder kronor och ska finansieras av Liseberg. I slutet av 2019 togs det första spadtaget för hotellet som får namnet Liseberg Grand Curiosa Hotel. Pålningsarbetet slutfördes i somras och Liseberg räknar med att nå full höjd på bygget innan jul 2020. Planen är att kunna öppna i god tid till Lisebergs 100-årsjubileum 2023 och vattenparken därefter.

Hotellet beskrivs som ett magiskt familjehotell i sann Lisebergsanda, fyllt med minnen från svunna tider och fjärran platser. Bland karuseller och kuriosa kan både små och stora upptäckare skapa nya äventyr varje dag. Hotellet kommer innehålla 457 familjerum, en stor restaurang på bottenvåningen och en takbistro med utsikt över nöjesparken och staden. Gästerna kommer även hitta en fullt fungerande karusell från 1923 och en rutschkana som löper mellan våning två och tre.

Vattenparkens systemhandlingar färdigställdes i början av sommaren. Kalkylarbetet avslutas i september för att ha ett beslutsunderlag för Lisebergs styrelse att ta ställning till i månadsskiftet september/oktober 2020. Liseberg börjar nu se konturerna av en vattenpark, som Liseberg är mycket stolta över.

Fakta om hotellet

- 29 900 m² totalyta (bruttoarea)
- 457 rum, samtliga med minst 5 bäddar
- Restaurang med 790 sittplatser samt 130 uteplatser
- Takbistro med 220 sittplatser samt 180 uteplatser
- Mindre mötesanläggning
- Gym

Fakta om Vattenparken

- 13 400 m² yta inomhus, varav bassänghallen är 5560 m²
- 1 750 gäster kan besöka vattenparken samtidigt på sommaren när även häng i vår utedel lockar. Övrig tid på året är kapaciteten 1250
- 10 vattenrutschkanor
- Familjeflod och vågpool
- Vattenlek för olika åldrar
- Restaurang

Detaljplan 2

Våren 2020 sa byggnadsnämnden ja till Lisebergs hemställan om detaljplan för området öster om Mölndalsån. Syftet är att skapa förutsättningar för att utvidga Lisebergs verksamhet på lång sikt, att möjliggöra för etablering av Volvos upplevelsecenter samt att skapa en attraktiv offentlig miljö och vattenmiljö utmed Mölndalsån. Det innebär att det bland annat finns planer på att dra om Nellickevägens sträckning för att ge plats åt ett grönt gång- och cykelstråk längs ån.

I samband med Volvos upplevelsecenter planeras det även för en parkeringsanläggning som ska möta upp parkeringsbehovet för såväl parken, hotellet, vattenparken som för Volvos besökscenter. Totalt rör det sig om 1550 parkeringsplatser.

Läs mer om utvecklingen av Liseberg: <https://stadsutveckling.goteborg.se/projekt/liseberg/>
<https://www.liseberg.se/jubileumsprojekt/>

World of Volvo

I samband med att Platzer köpt marken i Arendal där Volvomuseet ligger, började både AB Volvo och Volvo Cars fundera på om det går att hitta en ny och mer central plats i Göteborg för verksamheten. I juni 2020 ställde sig byggnadsnämnden positiv till planområdet som ska rymma bland annat ett besökscenter för Volvo. Byggnadsnämnden beslutade att skicka förslaget till kommunfullmäktige för slutgiltigt avgörande. Museet ska ersätta dagens Volvomuseum i Arendal. Med grannar som Svenska Mässan, Liseberg och Universeum är det tänkt att upplevelsecentret ska stärka evenemangsstråket. Precis som Liseberg förväntas det att dra många besökare till Göteborg och byggnaden är tänkt som något av ett landmärke i området. Besökarna ska både kunna se historiska fordon, men också uppleva framtiden i form av kommande elbilar och självkörande fordon. och fokusera mycket på hur bolagen jobbar idag och i framtiden.

Läs mer om World of Volvo :

<https://stadsutveckling.goteborg.se/projekt/liseberg/nyheter/volvo--liseberg--sant/>

Ändrad detaljplan vid Universeum och Världskulturmuseet

Byggnadsnämnden har antagit förslaget på att bygga en visualiseringsdom på Universum. Domen ska användas för utbildning och underhållning och ha platser för ungefär 150 personer. Visualiseringsdomen, som beräknas ge Universum 100 000 - 200 000 fler besökare per år, är en del i utvecklingen av Korsvägenområdet som ett starkare centrum för events.

Domen ska kunna användas även när resten av Universeum är stängt och därför planeras det även för en mindre tillbyggnad med en extra entré. Visualiseringsdom ska byggas i trä och

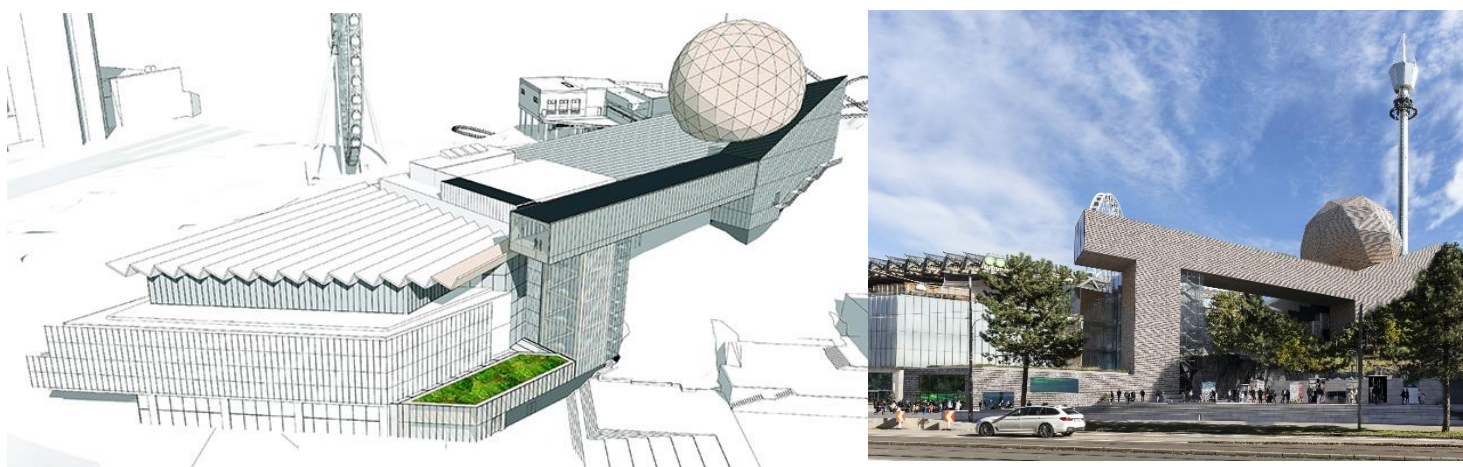
kan bli ett nytt och intressant landmärke i staden. Platsen mellan Universum och Världskulturmuseet kommer också att omvandlas och där kan det bland annat bli en ny lekplats, men det är inget som ingår i just den här planen.

Byggnadsnämndens beslut innebär att om inte detaljplanen överklagas så kan Visualiseringsdomen börja byggas redan år 2020. Ambitionen är att visualiseringsdomen och publika visualiseringslabbet ska stå klara år 2021. Labbet möjliggörs genom en donation på 50 miljoner kronor från Sten A Olssons Stiftelse för Forkning och Kultur.

Läs mer om utvecklingen av Universeum:

<https://stadsutveckling.goteborg.se/projekt/korsvagen/nyheter/visualiseringsdom-kan-byggas-pa-universeum/>

<https://www.universeum.se/nyheter/universeum-bygger-ut-och-upp/>

Södra Älvstranden Skeppsbron

Södra Älvstranden består av områdena Skeppsbron och Masthuggskajen. Skeppsbron har de senaste åren varit ett outnyttjat område som främst använts för parkeringsplatser. Men planen är att området ska bli göteborgarnas nya, centrala mötesplats vid älven.

Arbetet med detaljplanerna för Skeppsbron startade redan 2008 och grundas i ett dialogarbete där göteborgare, näringsliv och experter gett input till utvecklingen av södra älvstranden. Sedan dess har många engagerat sig i planarbetet för området.

Exempel på idéer och synpunkter som kommit in och som finns med i den antagna detaljplanen är en park med bad i anslutning till kajen, spårväg och ett levande kajstråk med caféer och restauranger. En förskola samt ett kajgarage under mark är ytterligare delar som ryms i planen.

Detaljplanen antogs 2014 byggrätter är utdelade till byggbolag. Efter omfattande utredningar kring kostnader och möjliga besparingar beslutade kommunfullmäktige i november 2020 att utvecklingen av Skeppsbron ska fortsätta. Byggstart beräknas kunna ske 2022.

Merkurhuset, byggt 1897, är det äldsta kvarvarande huset på Skeppsbron. Huset har grundförstärkts och lokalerna har upprustats. Delar av den sida som vetter bort från älven revs sommaren 2019. Där ska nu en ny byggnad kopplas på.

Byggnationer pågår och huset beräknas

vara färdigt i mitten av 2021. Utformningen av huset har skett i samråd med byggherrarna Bygg-Göta och Plazer, staden och husets största hyresgäst Forsman & Bodenfors. Den världskända reklambyrån kommer att sitta på fem av husets totalt åtta våningar. Bottenvåningen blir till största del restaurang.

Läs mer om utvecklingen av Skeppsbron:

<https://stadsutveckling.goteborg.se/projekt/skeppsbron/>

www.skeppsbron.org

<http://alvstaden.goteborg.se/vara-delomraden/sodra-alvstranden/skeppsbron/>

Södra Älvstranden Masthuggskajen

Södra Älvstranden består av områdena Skeppsbron och Masthuggskajen. Masthuggskajen utvecklas av Göteborgs Stad och ett konsortium bestående av Elof Hansson Fastigheter, Fastighets AB Balder, NCC Property Development, Riksbyggen, Stena Fastigheter Göteborg och Älvstranden Utveckling. Området är en del av Älvstaden och ingår i Göteborgsregionens tillväxtstrategi som syftar till att utveckla de centrala delarna av staden.

Från att ha varit en stadsdel med stora parkeringsytor och gator för bilen ska Masthuggskajen bli en stadsdel där människor kan mötas och trivas. Byggnationen startade hösten 2019 och de gamla kvarteren kompletteras nu med 1 300 nya bostäder och 5 000–6 000 arbetsplatser, restauranger, förskolor och hotell. Området ska också bli grönare med bättre förbindelser till vattnet och kringliggande stadsdelar. Två nya parker och en halvö med kajstråk byggs i älven.

Under 2020 pågår byggnationen av det nya hotellet och kontorslokaler vid Masthamnsgatan. Även ledningsarbeten påbörjas under 2020.

Läs mer om Masthuggskajen:

www.masthuggskajen.se

[Masthuggskajen – Stadsutveckling Göteborg – Göteborgs Stad \(goteborg.se\)](http://Masthuggskajen – Stadsutveckling Göteborg – Göteborgs Stad (goteborg.se))

Projekt Purple Flag

Purple flag är ett processverktyg som har sitt ursprung i England. Intresseorganisationen Svenska Stads kärnor har utvecklat arbetsmodellen efter svenska förutsättningar och har använts i ett 20-tal stads kärnor i Sverige. Det övergripande syftet med Purple Flag är att skapa gemensamma nulägesbilder, förutsättningar och prioriterade handlingsplaner för ett ekonomiskt och socialt hållbart Purple Flag-område med ett varierat utbud av upplevelser och aktiviteter kvälls- och nattetid. [Arbetet enligt Purple Flag-modellen fokuserar på fem områden](#): Policy, utbud, tillgänglighet, säkerhet och plats i olika tidszoner mellan klockan 17.00-05.00.

Purple Flag i Göteborgs sker i samverkan mellan fastighetsägare i city och Göteborgs med projekt- och processledning av Innerstaden Göteborg. Under 2017 och 2018 genomfördes projektets första del med syftet att skapa gemensamma nulägesbilder och föreslå prioriterade åtgärder. Projektet ledde fram till certifiering av de tre områdena Lilla Bommen, Nordstan och Fredstan 2018. Projektets andra del pågår mellan 2019 och 2021, med ett fjärde Purple Flag-område tillagt, Västra Nordstan, eftersom behovet av brottsförebyggande arbete flyttats till Västra Nordstan. År 2020 omcertifierades Lilla Bommen, Nordstan, och Fredstan samt nycertifierades Västra Nordstan.

Läs med om Purple Flag:

[Om Purple Flag | Innerstaden Göteborg – Upptäck Göteborgs innerstad \(innerstadengbg.se\)](#)
[Purple Flag – Svenska Stads kärnor \(svenskastadskarnor.se\)](#)

Paragraf 3-områden med utökade befogenheter för ordningsvakter

Sedan augusti 2020 har Göteborgs Stad så kallade paragraf 3-områden, även kallade LOV 3-områden på fyra platser i city: Brunnsparken, Gustav Adolfs Torg, Kanaltorget och Kronhusparken. Den tredje paragrafen i Lagen om ordningsvakter möjliggör att ordningsvakter inom vissa områden får mandat att avisa eller avlägsna personer som stör eller utgör en omedelbar fara för den allmänna ordningen. Ordningsvakterna finansieras av Göteborg stad och verkar under Polisen. Två till fyra ordningsvakter rör sig i området varje dag mellan klockan 13.00 och 24.00. Uppdraget innefattar även förebyggande insatser genom att anmäla skadegörelse, klotter och nedskräpning. Ordningsvakterna kommer från Securitas och bär en bricka med texten Ordningstvakt samt Göteborgs Stad och de har genomgått en kompletterande utbildning i stadens regi för att kunna representera Göteborgs Stad i det trygghetsskapande arbetet.

Finansiering finns till och med 2021 tillstånd av LOV3 till sommaren 2021. I dagsläget ser man över på vilka platser som LOV3 området kan utsökas, bland annat finns behov i Avenyområdet.

Ett bekymmer med lagstiftningen är att den är 40 år gammal och endast medger att en enskild ordningstvakt kan ansöka om tillstånd – men inte exempelvis en kommun. Göteborgs ansökan skickades in med en ensam ordningstvakt som avsändare.

Regeringen har gett uppdrag att utreda bland annat att ge förslag på hur vilka arbetsuppgifter ordningsvakterna ska ha och vilka polisiära uppgifter de kan ta över. Ordningsvakternas utbildning ska också ses över samt vilka krav som ska ställas på deras lämplighet. Utredaren ska också ge analysera hur polisen kan samverka med ordningsvakterna på ett bättre sätt, samt hur polisen ska kontrollera deras verksamhet. Uppdraget innebär också att tillståndsprocessen ska ses över så att den rättsliga processen blir tydligare, till exempel vilka platser som lämpar sig för ordningsvakter och vem som ska kunna söka om ett tillstånd.

Jubileumsfirande Göteborg 2023

Göteborg & Co har i uppdrag av kommunstyrelsen att årligen utveckla planerna för jubileet. Redan 2009 bestämde Göteborgs Stad att använda 400-årsjubileet som en milstolpe och katalysator i stadens utveckling. Tusentals idéer, drömmar och förslag ligger till grund för de teman och mål som ska leda i visionens riktning. Nu jobbar stadens aktörer med att omsätta många av idéerna till handling och förverkliga satsningar i staden.

Visionen är: Göteborg är internationellt känd som en modig förebild för hållbar tillväxt. Vi är innovativ, öppen och inkluderande stad där alla invånare känner mening och delaktighet.

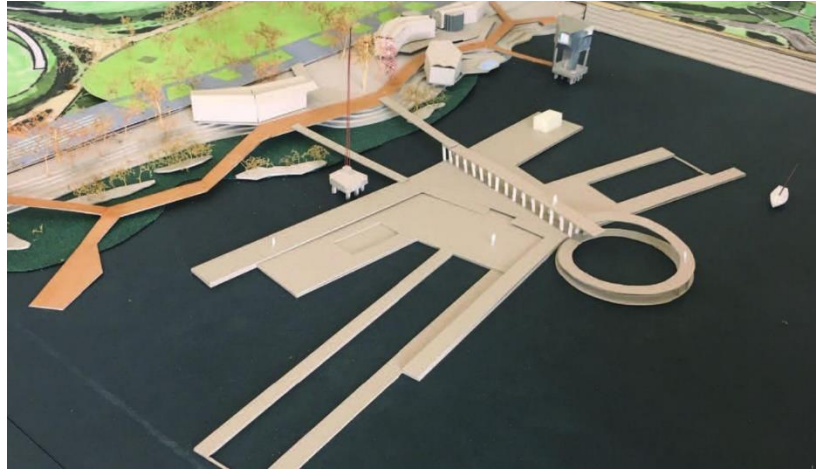
Fem projektmål:

1. Göra ett internationellt avtryck genom att arbeta för att Göteborg blir en stad där invånarna trivs, känner delaktighet, stolthet och framtidstro.
2. Bli en modig förebild för hållbar tillväxt genom att uppfylla och överträffa redan beslutade mål.
3. Vidareutveckla Göteborg och den omgivande regionen genom bred samverkan med stadens nämnder och bolag samt lokala, regionala, nationella och internationella aktörer.
4. Engagera hela staden i firandet genom att bjuda in till fortsatt öppen dialog där alla kan delta.
5. Stärka bilden av Göteborg genom effektiv kommunikation och marknadsföring.

Med anledning av covid-19 förändrades jubileumsuppdraget genom ett beslut i kommunfullmäktige 10 september 2020. Det innebär att 2021 arrangeras ett formellt, historiskt firande av den officiella födelsedagen 4 juni och ett jubileumskalendarium samlar och uppmärksammar aktiviteter som genomförs av olika jubileumsaktörer under hela året. Samverkan kring angelägna frågor i stad och region fortsätter och det stora publika jubileumsprogrammet planeras att genomföras 2023 tillsammans med göteborgare och besökare från hela världen.

Exempel på större och mindre jubileumssatsningar är:

- Hösten 2021 börjar bygget av ett större flytande bad i Jubileumsparken i Frihamnen. Målet är att badet ska stå klart under 2022. Det ska omfatta det befintliga "Allmänna badet", vattenlek för små barn samt utökade möjligheter till simning, simträning och hopp.
- Varje dag under hela 2021 spelas Göteborgs jubileumslåt "Vi vill leva, vi vill dö i Göteborg" den symboliska tiden 16:21 i Tyska kyrkan. En vindstilla dag hörs musiken långt över staden.
- I juni 2021 planeras invigning av Stadsmuseets nya basutställning om Göteborgs 1900-tal och nutid, med utgångspunkt i några av Göteborgs mest ikoniska föremål och byggnader, bland annat Bingolotto, Gröna kaniner, miljonprogram och halvspecial.
- Ny fasadbelysning på Tyska kyrkan är Göteborgs domkyrkopastorats bidrag till det gemensamma arbetet med att skapa ett tryggare innerstadsområde, som en del av samarbetsmodellen Purple flag. Genom att belysa nya aspekter av byggnaden sätts nytt fokus på kyrkans särskilda karaktär.

Läs mer om jubileumsplanerna:

<http://www.goteborg2021.com/>

[Nytt hamnbad byggs i Jubileumsparken - Göteborg 2021 \(goteborg2021.com\)](http://www.goteborg2021.com/)

Temporärt platsskapande av sommargator, på torg med mera

Temporärt platsskapande är ett värdefullt verktyg som underlättar för stadens aktörer att med tillfälliga och enkla medel skapa goda stadsmiljöer och hållbar mobilitet. Exempel är Teatergatan, som varje år omvandlas till sommargata och Kungstorger som får säsongsvarierad utsmyckning. Temporärt platsskapande sker ofta i samverkan mellan Göteborgs Stad, Avenyförningen, Innerstadsförningen och berörda fastighetsägare.

Ta plats är Göteborgs Stads satsning för att använda stadens ytor på ett flexibelt och kreativt sätt. Under Coronapandemin har stort fokus legat på temporärt platsskapande åtgärder för att skapa ytterligare liv i stadskärnan under hälsosäkra former exempelvis på Kungstorget, Kungsgatan och Bastionplatsen. Om Coronaepidemin fortgår även 2021 så blir samordning av temporärt platsskapande ur säkerhets- och hälsoskäl fortsatt viktigt.

Läs mer om temporärt platsskapande:

[Din plats i staden – Stadsutveckling Göteborg – Göteborgs Stad \(goteborg.se\)](http://www.goteborg.se/)

[Fler tillfälliga mötesplatser i sommar » Vårt Göteborg \(vartgoteborg.se\)](http://www.goteborg.se/)

Projekt Rain Gothenburg

Med Rain Gothenburg visar Göteborg hur vi kan ta oss an utmaningarna på ett kreativt sätt, med målet att bli världens bästa stad när det regnar. Rain Gothenburg var ursprungligen en av många idéer som göteborgarna bidrog med inför stadens 400-årsjubileum. En idé som blev en vision som nu är en kreativ och metodisk process för att skapa en bättre stad.

Rain Gothenburg har hittills möjliggjort ett antal projekt:

- Internationell konferens för att komma fram till nya och kreativa dagvattenlösningar som kan byggas i staden.
- Regnlekplats i Renströmsparken 2018
- Regnkonst på Esperantoplatsen 2019
- Brunnslöcksposi där 133 brunnslöck kommer att bytas ut under 2020 och läggas på olika platser runt om i hela Göteborg. De kommande åren ska ännu fler brunnslöck bytas ut mot nya med dikter av olika poeter.

Många fler projekt kopplat till regn är planerade tillsammans med olika intressenter och kommer sakta men säkert bygga en kreativ regnstad.

Läs mer om projekt Rain Gothenburg:

<http://www.goteborg2021.com/jubileumsprojekt/rain-gothenburg/>

<https://stadsutveckling.goteborg.se/rain-gothenburg/>

<https://vartgoteborg.se/kultur-o-fritid/nyskrivna-dikter-gjuts-in-i-goteborg-nya-brunnslock/>

Låncyklarna Styr & Ställ blir större och smartare

Låncykelsystemet Styr & Ställ utvecklas år 2020 med 1750 cyklar i stället för 1000, 135 stationer i två kommuner i stället för 70 i en kommun. Styr & Ställ kommer att täcka in en tre gånger så stor yta. Nya stationer finns bland annat i Majorna, Högsbo, Lundby, på Lindholmen, i Gamlestan och i centrala Mölndal.

Det har också hänt mycket på teknikfronten sedan det gamla systemet lanserades. Nu är cyklarna smartare, vilket innebär att man kan boka cykeln direkt via en app i stället för via en terminal. Det gör det möjligt att göra om stationerna till virtuella zoner där man kan lämna cykeln var man vill. Det kommer även att gå att boka en cykel i förväg, och att det ska bli enklare att starta ett abonnemang. Det nya mer flexibla systemet ger också ökade möjligheter för samarbeten med företag. Det kan handla om att de vill köpa abonnemang till sina anställda, men de kan också köpa till stationer och på så sätt vara med och bidra till något som sedan kan användas av alla. Det nya digitala gränssnittet innebär många nya möjligheter.

Utbyggnad av laddplatser för elbilar

Göteborg Energi gör tillsammans med Göteborgs Stads Parkering en omfattande satsning på fler publika laddare för elbilar i Göteborg. Satsningen innebär att cirka 250 laddare sätts upp på parkeringsytor runt om i Göteborg, där varje laddare har två ladduttag. De så kallade normalladdarna (upp till 22kW) sätts upp under hösten och vintern 2020/2021 och ansluts till befintligt laddningskoncept och betalningsfunktionalitet. Laddarna sätts upp på platser som i dag saknar laddningsmöjligheter och på befintliga platser där beläggningen i dag är hög

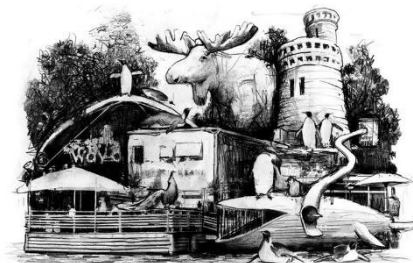
Läs mer om Stadens utbyggnad av laddare:

<https://www.parkeringgoteborg.se/nyheter/nu-bygger-vi-500-nya-laddplatser-i-goteborg/>

[500 nya laddplatser för elbilar i Göteborg \(goteborgenergi.se\)](https://www.parkeringgoteborg.se/nyheter/nu-bygger-vi-500-nya-laddplatser-i-goteborg/)

Elskåp med göteborgska illustrationer

Göteborg Energi har under 2020 fått livat upp sina annars gråa elskåp genom att dekorera skåpen med totalt tio olika illustrationer som föreställer allt från klassiska landmärken som Saluhallen, Slottsskogen och Saltholmen till stadsdelar som Ruddalen samt Gamlestadstorget. Målsättningen är att 4 000 elskåp fräschas upp runt om i staden. Arbetet genomförs av sommarjobbare. Projektet, som är en del av Göteborgs 400-årsjubileum 2021, är ett samarbete mellan Göteborg & Co, Göteborg Energi Nät AB, som äger skåpen, och flera andra aktörer i Göteborgs Stad.

Öppen data

Öppen data börjar bli ett etablerat begrepp för att skapa samhällsnytta och börjar få allt större betydelse i bland annat stadsutveckling. Öppen data är inte ett projekt, utan ett långsiktigt åtagande med långsiktiga effekter. Öppna data är information som finns tillgänglig för vem som helst att använda, återanvända och dela med sig av, så att andra kan utveckla den och skapa nytta för fler. Öppna data kan sägas utgöra den nya tolkningen av offentlighetsprincipen. Data insamlade för offentliga medel är allas data.

I frontlinjen för öppen data är de två parterna stora offentliga myndigheter och enskilda hackers. Mobilapplikationen Tågtavlan är exempelvis skapad av en enskild person som byggde appen på Trafikverkets öppna data.

Göteborgs Stad producerar mycket offentlig information om och för de som bor, besöker eller driver företag. Staden vill göra datan mer tillgänglig så att alla kan bli mer delaktiga i stadens utveckling. Använd informationen! Bygg en app, skapa en hemsida, gör en analys.

Läs med om öppen data:

www.goteborg.se/psidata

Göteborgs digitala tvilling

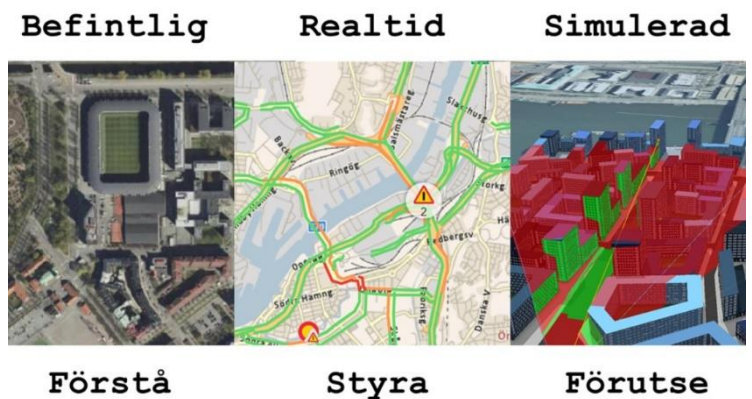
Göteborgs Stad ska få en digital tvilling, Virtuella Göteborg. Arbetet leds av stadsbyggnadskontoret men involverar samtliga förvaltningar som arbetar med stadsplanering. Tanken är att tvillingen ska vara helt färdig 2021, då staden firar 400 år.

En digital tvilling är en 3-dimensionell kopia av den visuella verkligheten. Byggnader och gator, lyktstolpar och träd samt planteringar och skog, allt som finns i verkligheten har sin digitala motsvarighet. För att vara en digital tvilling fullt ut måste även information som beskriver staden och dess objekt läggas till.

Det virtuella Göteborg tas huvudsakligen fram som en grund för att stadsplanering ska kunna göras på ett smartare och effektivare sätt, för att vi ska kunna bygga en bättre stad för

göteborgarna. Genom den digitala tvillingen blir det möjligt att studera staden utifrån tre perspektiv:

- Vi kan förstå hur den befintliga staden ser ut och fungerar idag
- Vi kan styra funktioner i staden utifrån det som händer just nu i realtid
- Vi kan förutse och planera en simulerad framtida funktion eller händelse i staden.

Dagens samhälle är så komplext och innehåller så många faktorer som påverkar varandra så att nya verktyg behöver tas fram inom stadsplanering.

Läs mer om Göteborgs digitala tvilling:

[Digital tvilling – Stadsutveckling Göteborg – Göteborgs Stad \(goteborg.se\)](https://www.goteborg.se/digital-tvilling-stadsutveckling-goteborg)

Göteborg i Minecraft

Hur ser din framtida drömstad ut? Ska den vara grönare, skönare, tätare? Vad ska Göteborg innehålla för att vara en härlig stad att leva i och hur bygger vi en stad där alla får plats och känner sig trygga? Hur tar vi oss fram i framtiden? Vad gör vi på fritiden? Hur och var träffas och umgås vi? Tanken är att Göteborgs Stad och andra aktörer inom stadsutveckling i framtiden ska kunna använda Minecraft-Göteborg som ett sätt att få in idéer från barn och ungdomar. Spelet kan också vara ett verktyg för att visa upp hur framtidens stad kommer se ut.

Minecraftprojektet startade som en lokal pilotstudie i Hammarkullen, där ungdomar från Nytorpsskolan tillsammans med pensionärer och Hyresgästföreningen byggde om sin egen närmiljö. Projektet var ett led i satsningen Jämlikt Göteborg som bland annat har som mål att planera och bygga staden för ökad jämlikhet.

Invånarna vill arbeta med hur man kan få bort de mentala och fysiska barriärerna med stadsplanering och för aktörer som arbetar med stadsutveckling blir det ett viktigt inspel samtidigt som Staden når ut till ungdomar när det gäller stadsutvecklingsfrågor. Minecraft kan också användas vid exempelvis samråd.

Läs med om

[Göteborg i Minecraft – Stadsutveckling Göteborg – Göteborgs Stad \(goteborg.se\)](https://www.goteborg.se/minecraft-goteborg)

Brunnsparken får elektriska hyrbåtar 2021

Lejontrappan vid Brunnsparken får tillstånd att bli en ”tillfällig småbåtshamn” av Göteborgs Stad. Från och med våren startar uthyrning av elbåtar för den som vill färdas på Göteborgs vattenvägar.

Primärt är tanken att båtarna röra sig i stadens kanaler men vid längre bokningar två tre timmar ska man möjligen kunna åka upp i Säveån eller över till Eriksberg, men då får användarna ta ansvar därefter.

Spårväg Alléstråket; Haga – Nordstan

Åtgärden omfattar en två kilometer lång spåranläggning i gata, möjligt körbar för buss, samt följdinvesteringar. Preliminära hållplatser är Avenyn och Polhemsplatsen. Åtgärden syftar till att avlasta Brunnsparken och möjliggöra att kollektivtrafik tas bort på delar av Norra Hamngatan. Åtgärden ökar också robustheten i spårvägsnätet.

Projektet befinner sig i utredningsskede med en föreslagen start av genomförandestudie under andra halvan av 2021. Inför uppstart av en genomförandestudie planerar trafikkontoret föreslå trafiknämnden att besluta om inriktningsbeslut. Åtgärden är prioriterad i handlingsplan för att förverkliga Målbild Koll 2035.

Så här tänker sig arkitekterna som ingår i konsortiet Plats för Göteborg att det kan komma att se ut längs Mölndalsån. Bild: Illustration: Semrén & Månsson.

Göteborg
CitySamverkan

